

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 13, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SAUSIS - JANUARY 13, 1996

Nr. 9

A. Šleževičius žada, kad visi indėlininkai atgaus pinigus

Vilnius, sausio 11 d. (AGEP) – Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius pareiškė, jog panaikinti socialinę įtampą ir grąžinti indėlius septynioliasdešimčiai procentų dviejų uždarintų komercinių bankų indėlininkų, pakaktų maždaug 35 milijonų litų. „Ši suma yra palyginti nedidelė“, sakė A. Šleževičius spaudos konferencijoje ketvirtadienį.

Anot jo, maždaug trys ketvirtadaliai Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) ir Litimpeks banko indėlininkų turi bankuose iki 5,000 litų. Norint tokiems LAIB indėlininkams grąžinti santaupas, reikia 25 milijonų litų, o Litimpeks banko indėlininkams – iki 10 milijonų litų.

Tačiau, teigė premjeras, jei bus nutarta atstatyti šiuos bankus, indėlininkai bus prašomi kurį laiką neatsiimti savo pinigų. Jis taip pat užtikrino, kad savo indėlius atgaus visi LAIB ir Litimpeks banko indėlininkai. Indėlių grąžinimo tvarką vyriausybė planuoja paruošti iki vasario 1 dienos.

Pagrindinis šaltinis grąžinti žmonėms pinigus, mano A. Šleževičius, yra bankų išdalintos paskolos, nors vyriausybės vadovas pripažįsta, jog vargu ar dalis tų paskolų sugrįš. Jis teigė, kad teisėsaugos institucijos Lietuvoje dirba nepakankamai aktyviai.

Be to, sakė A. Šleževičius, ketvirtadienį jo vadovaujamos komisijos bankų problemoms spręsti posėdyje nutarta, jog

prokurūro bei saugumo tarnybų darbuotojai su bankų skolininkais privals aptarti paskolų grąžinimo galimybes. „Skolininkai turės pasirašyti raštiškus pasižadėjimus grąžinti pinigus – jie turi žinoti, kad kitaip jų laukia baudžiamoji atsakomybė“, pažymėjo A. Šleževičius.

Tarp kitų galimų šaltinių indėlininkams grąžinti bankuose išaldytus pinigus premjeras minėjo biudžeto lėšas, galimybę parduoti užsienio vyriausybės vertybinius popierius bei kreditinius išteklius. Kiek iš viso reikės lėšų, norint atstatyti bankus, A. Šleževičius kol kas nesako.

Ministras pirmininkas pranešė, kad papildomą techninę pagalbą, sprendžiant bankų problemas, pasiūlė JAV, Kanada, Danija, Europos Sąjungos PHARE programa. Jos žada atsiųsti į Lietuvą savo ekspertus ir sutinka finansuoti jų darbą. Anot A. Šleževičiaus, finansinę paramą keturiems probleminiams bankams žada suteikti ir Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Bankas, kuris galbūt pirsks dalį jų kapitalo. Tačiau tai bus nuspręsta tik po to, kai bus paruošti bankų atstatymo projektai ir jei juos aprobus Pasaulio Bankas bei Tarptautinis Valiutos Fondas.

„Visi mūsų sprendimai bankų atžvilgiu bus priimti tik su Pasaulio Banku ir Tarptautiniu Valiutos Fondu, nes tik tai užtikrins mums galimybę gauti jų paramą“, sakė A. Šleževičius.

Lietuvos politikai apie Rusijos užsienio ministrą

Vilnius, sausio 11 d. (AGEP) – Kaip žinia, Rusijos prezidentas Boris Jeltsin užsienio reikalų ministru paskyrė Jevgenij Primakov, iki šiol vadovavusį Užsienio žvalgybos tarnybai, kuri anksčiau vadinosi KGB Pirmąja vyriausiąja valdyba. Ši tarnyba kartu su Gynybos ministerija garsėja kaip aršiausios NATO plėtimo ir Rytus priešininkės.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, Lietuvos politikai iš esmės atsisargiai vertina šį Jevgenij Primakov paskyrimą.

Prezidento patarėjas Justas Vincas Paleckis mano, kad geriausia palaukti pirmųjų J. Primakov veiksmų. Buvus užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas mano, kad, keičiant ministrą, keičiama ir politika. Seimo narys socialdemokratas Nikolajus Medvedevas pastebėjo, jog tam, „kad išsilaikytų balne nuo Leonid Iljit Brežnevo iki Boris Nikolajevič Jeltsin, reikia būti gudriu žmogumi“.

Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininkas Vytautas Petkevičius mano, kad kaip žmogus, dirbęs saugumo tarnybose, Jevgenij Primakov yra pavojingas Lietuvai. Vytautas Landsbergis mano, kad Jevgenij Primakov tinkamas įvairioms pareigoms anksčiau ir dabar rodo, kad tai stiprus žmogus ir gali būti, kad nuo šiol jis Rusijos politiką kreips pagal Rusijos kietosios linijos pozicijas skatinančius politikus, ko nedarė buvęs ministras Andrej Kozjrev.

Prezidentas sutiko su opozicijos siūlymais

Vilnius, sausio 11 d. (AGEP) – Konservatoriai ir krikščionys demokratai parengė ir trečiadienį pateikė prezidentui Algirdui Brazauskui komercinių bankų pataisas, kuriomis numatoma leisti dideliems ir patikimiems Europos Sąjungos bankams Lietuvoje steigti savo filialus, rašo „Lietuvos aidas“. Manoma, kad užsienio bankų veikla Lietuvoje padėtų greičiau atkurti įmonių ir piliečių

Šiandien minime penkerių metų sukaktį nuo tos nakties, kai neseniai nepriklausomybę laimėjusi tauta giesmėmis, dainomis, maldomis ir devynių lietuvių gyvybės aukomis pastėjo agresoriaus kelią. Nuotraukoje – Sausio 13-osios sukilimo momentas Vilniaus Sporto rūmose, kai buvo uždaromas sausio 13-osios naktį žuvusio Titas Masiulis karstas ir išlydimas laidoji Petraičių kapinės, Kaune.

Nuotr. Prano Abelkio

Mokslininkai prašo paleisti A. Balkevičių

Vilnius, sausio 10 d. (AGEP) – Antradienį 14 moko ir meno veikėjų kreipėsi į Lietuvos prezidentą ir generalinį prokurorą, prašydami už užstatą paleisti Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) prezidentą Artūrą Balkevičių, rašo „Respublika“. Pasak pasirašiusių, autoritetingo bankininko, visapusiškai išsilaivinusio žmogaus suėmimas neleidžia likti nuobalyje.

LAIB vadovai rėmė Lietuvos kultūrą ir mokslą, padėjo gelbėti nykstančius kultūros lobius. Bankas yra suteikęs paramą Lietuvos Valstybiniam Orkestrui, Kauno Kameriniam Orkestrui, Lietuvos Akademiniam Teatrui, vaikų mėgstamam Keistuolių Teatrui, rėmė „Life“ festivalį, Kauno Technologijos ir Vilniaus Pedagoginio universiteto dėstytojų bei studentų mokslinę veiklą, žurnalą „Gimtoji kalba“, televizijos laidą „Moki žodį – žinai kelią“, Lietuvos krepšinio lygą ir kitą kultūrinę veiklą.

Intelektualių namų su veikla rodo, kad žmonės suvokia nacionalinės kultūros reikšmę ir ateitį. Sunku patikėti, kad tokie žmonės yra nusikaltėliai, todėl prašoma, kol išaiškės

tyrimo rezultatai, LAIB vadovą Artūrą Balkevičių paleisti iš kalėjimo.

Pareiškimą pasirašė Lietuvos Valstybinio Simfoninio Orkestro vadovas Gintaras Rinkevičius, Kauno Technologijos Universiteto rektorius Kęstutis Kriščiūnas, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto dekanas Renaldas Gudauskas, Vilniaus Caritas direktorius kunigas Eigantas Rudokas, Lietuvos Muzikų rėmimo fondo direktorė Liucija Stulgienė, Lietuvos Mokslininkų Sąjungos pirmininkas Kazimieras Pyragas ir kiti.

Tarptautiniai bankininkystės ekspertai pradėjo darbą

Vilnius, sausio 12 d. (AGEP) – Šiandien Lietuvoje darbą pradėjo Pasaulio Banko (PB) ir Tarptautinio Valiutos Fondo ekspertai. Pirmieji keturi atvykusieji yra bankininkystės ekspertai, vėliau prie jų prisijungs energetikos, žemės ūkio ir socialinės apsaugos ekspertai. Iš viso misijoje dirbs 12 žmonių.

R. Visokavičius įteikė pasiūlymus bankams gelbėti

Vilnius, sausio 11 d. (AGEP) – Buvus Lietuvos Banko valdytojas ir „Litimpeks“ banko valdybos pirmininko pavaduotojas Romualdas Visokavičius pranešė, jog sausio 5 d. jis ir grupė Litimpeks banko specialistų įteikė pasiūlymus ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui, kaip vėl atstatyti banko veiklą.

Pasiūlymus bankininkas įteikė po jo susitikimo su premjeru, nors po to viešai pareiškė, kad tokių pasiūlymų neteiks ir siūlė juos atšaukti. Tuo tarpu A. Šleževičius spaudos konferencijoje ketvirtadienį pareiškė, kad

jokių pasiūlymų iš R. Visokavičiaus negavo ir kad bankininkas apskritai neturėjo, ką rimtai pasiūlyti.

Vyriausybės sekretoriui Algirdui Mikulijui įteiktame dokumente bankininkai siūlo atnaujinti „Litimpeks“ banko veiklą, įpareigojant Lietuvos Banką imtis atitinkamų veiksmų. Be to, pasiūlyti galimi finansinės paramos bankui šaltiniai. Tai 80-100 milijonų centrinio banko paskola arba tokia pat suma iš užsienio valiutos rezervų, be to, panašią sumą galima būtų pasiskolinti iš Pasaulio Banko arba Tarptautinio Valiutos Fondo, parduoti užsienyje vyriausybės vertybinius popierius.

Kaip dar viena galimybė minimos užsienio bendrovės, kurios dirba su sunkiai grįžtančiomis paskolomis ir galėtų nupirkti tokias banko paskolas.

A. Balkevičius paleistas už užstatą

Vilnius, sausio 12 d. (AGEP) – Krizės apimto Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko valdybos pirmininkas Artūras Balkevičius penktadienį paleistas iš Lukiškių kalėjimo už 100,000 litų užstatą. Toks Vidaus reikalų ministerijos (VRM) institucijų sprendimas priimtas, suderinus su Generaline prokuratūra, atsižvelgiant į tai, kad visi tardyminiai veiksmai atlikti, banko dokumentai paimiti ir kaltinamasis negalės kliudyti tardymui.

Pasak VRM informacijos skyriaus, pakeičiant kardamąją priemonę, atsižvelgta ir į A. Balkevičiaus sveikatos būklę. Pasak kai kurių pranešimų, pastarosiomis dienomis bankininkas kalėjime buvo pradėjęs sirgti, jam pakilo temperatūra.

A. Balkevičius buvo sulaikytas gruodžio 21 d., o po poros dienų suimtas, pateikęs kaltinimą svetimo turto išieškojimu ir melaginingų žinių skelbimu apie savo vadovaujamo banko veiklą. Sausio 4 d. pasizadėjęs neišvykti, iš kalėjimo buvo paleistas kito krizės apimto banko – Litimpeks vadovas Gintautas Preidys.

Lietuva panaikina vizų režimą Kanados piliečiams

Vilnius, sausio 10 d. (AGEP) – Lietuva vienašališkai panaikino vizų režimą Kanados piliečiams, atvykstantiems į šalį ir būnantiems joje iki 90 dienų per metus arba vykstantiems per ją tranzitu. Nutarimas priimtas atsižvelgiant į ministrų kabineto posėdyje.

Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys mano, jog prieš metus panaikinus vizų režimą JAV ir Australijos piliečiams, tikslinga jį panaikinti ir Kanados piliečiams turintiems asmenims. Manoma, jog dėl nedidelio keliaujančiųjų į Lietuvą kanadiečių skaičiaus, iplaukus į valstybės biudžetą iš vizų mokesčių smarkiai nesumažės. Be to, teigia ministras, toks Lietuvos vyriausybės žingsnis bus teigiamai įvertintas tarptautinėje arenoje ir turėtų paskatinti bevizio vykimo sutarčių pasirašymą su Lietuva.

Sausio 13-osios byla bus teisme už kelių mėnesių

Vilnius, sausio 11 d. (AGEP) – Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas mano, kad 1991 m. sausio 13-osios bylos tyrimas įstrigo, kadangi kruopščiai laikomasi demokratinio formalumų. Vienas kaltinamųjų bylą studijuoja taip pat kruopščiai, kaip ir Karl Markso „Kapitalą“, sakė Seimo pirmininkas ketvirtadienį susitikime su žurnalistais, pabrėžęs, kad „Kapitalą“ sudaro keli tomai, o bylą – keli šimtai tomų. Č. Juršėno žiniomis, minėtajam kaltinamajam liko tik kelias dešimt tomų, todėl galima tikėtis, kad teismo procesas prasidės artimiausiais mėnesiais.

Jis taip pat apgailestavo, kad kaimyninės šalys neišdavė Lietuvai svarbių liudininkų šioje byloje. Paklaustas, kaip vertina viešo prosovietinio „Jedinstvo“ judėjimo vadų Ivan Kučerov dėl ligos paleidimą už užstatą, o jis išvyko į Baltarusiją, Č. Juršėnas sakė, kad tai „humanizmo atvejis“.

Seimo pirmininkas taip pat supažindino su penktadienį 3:30 val. po pietų įvyksiančiu iškilmingu Seimo posėdžiu, skirtu Laisvės gynėjų dienai paminėti. Č. Juršėnas paminėjo, kad be kitų užsienio svečių, jame dalyvaus Islandijos ir Lenkijos parlamentų vadovai, o šios šalys ypač reikšmingos Lietuvai, nes padėjo išsikovoti nepriklausomybę. Jis priminė, kad Islandija pirmoji pripažino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę ir suvaidino didelį vaidmenį, ragindama kitas šalis Lietuvą pripažinti. Lenkija svarbi tuo, kad 1991 m. sausio mėnesį į Lenkiją vyko tuometinis Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, kuriam buvo suteikti ypatingi įgaliojimai.

Seimo pirmininkas informavo, kad su Islandijos parlamentu delegacija ketvirtadienį į Lietuvą atvyko ir tuometinis Islandijos užsienio reikalų ministras Johann Baldwin Hannibalsson.

Vyriausybė perėmė Aurabanko akcijas

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Lietuvos vyriausybė ir Lietuvos Bankas nutarė iš Aurabanko akcininkų perimti 150,159 akcijų, nesumokėdama jiems jokios kompensacijos. Tai reiškia, kad visos privačios rankose esančios Aurabanko akcijos priklausė Lietuvos vyriausybei ir Aurabankas tapo ketvirtuoju Lietuvos valstybės nuosavybėje esantis bankas. Iki šiol valstybė turėjo tik 17,6% šio banko akcijų. Sausio 4 d. priimtas Lietuvos Banko administratyvinis nutarimas, vykdamas gruodžio mėnesį Seimo priimtą įstatymą dėl Aurabanko, atsižvelgia į faktą, kad šio banko akcijos turi negatyvią vertę, nes bankas yra praskolinatas.

Valstybės vardu šias akcijas laikys Finansų ministerija, ir jai pavesta rūpintis visomis akcijų perėmimo detalėmis. Aurabanko suvalstybinio įstatymas buvo prarastas 1995 m. gruodžio 28 dieną. Adolfo Šleževičiaus vyriausybė ir Lietuvos Bankui pavesta nustatyti kokia kaina bus mokama už šio banko akcijas.

Kai birželio mėnesį paaiškėjo, kad bankas nelikvidus – neturi

pinigų indėliams padengti – Lietuvos Banko valdyba atėmė balsus iš Aurabanko tarybos narių, atleido iš pareigų banko valdybą ir paskyrė laikiną administratorių.

Tad Aurabankas tapo pirmasis krizės ištiktas Lietuvos bankas, kurį Šleževičiaus vyriausybė imasi gelbėti, laikydama jį būtina Lietuvos bankininkystės sistemai. Šiame banke buvo daugelio valstybinių įstaigų sąskaitos.

Manoma, kad finansiniais nusikaltimais pagarsėję įmoniai bei privačių asmenų investavimo grupė Luokė esanti Aurabankui skolinga 45 milijonų litų, o iki 1995 m. lapkričio sugrąžino tik 2 milijonus. Iki gruodžio 28 d. prarasto įstatymo dėl Aurabanko suvalstybinio, Luokė turėjo kontrolinį akcijų skaičių Aurabanke.

Oras Lietuvoje

Vilnius, sausio 11 d. (AGEP) – Šią savaitę Lietuvoje buvo gražus oras. Savaitės pradžioje snigo. Oro temperatūra nukrito. Rytų Lietuvoje dienomis 1-3 laipsniai Celsijaus (33-36 F), vakaruose apie 0 C (32 F). Naktimis būna nuo 0 iki -7 C (18-32 F) laipsnių.

Pajūryje dažnai būna rūkai. Visoje Lietuvoje daug sniego. Kelininkai spėja apvalyti tik patius pagrindinius kelius. Kiti keliai beveik nepravažiuojami, dažnai būna apledę. Labai blogai valomos Vilniaus gatvės. Dėl to mieste dažnai susiduria automobiliai, įkalnėse susidaro automobilių kamščiai. Įkalnių neįveikia net sunkvežimiai.

KALENDORIUS

Sausio 13 d.: Šv. Hilijaus, vyskupo, Bažnyčios mokytojas (mirė m. 367 m.); Veronika, Dargaudas, Gilvydė. Lietuvos Laisvės Gynėjų diena.

Sausio 14 d.: Antras eilinis sekmadienis. Feliksas, Teodozius, Laimis, Aukšė.

Sausio 15 d.: Paulius, Ida, Dailius, Skirgaila, Snieguolė. 1923 m. atvaduos Klaipėdos kraštas.

Sausio 16 d.: Marcellis, Honoratas, Jovaras, Norgailė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

SĖKMINGI MAS ŽIEMOS KURSAI

Net 23 moksleiviai ateitininkai, nuo praėjusių metų gruodžio 27 d. iki š.m. sausio 1 d., buvo susirinkę Albion Hills stovyklavietėje netoli Toronto miesto, Kanados Ontario provincijoje. Susirinko jie čia iš toli ir arti (Čikagos, Detroito, Clevelando, Californijos, Arizonos ir paties Toronto) dalyvauti Moksleivių Ateitininkų sąjungos tradiciniuose žiemos kursuose. Nuoširdžiai dėkome Toronto Stasio Šalkauskio vardo moksleivių ateitininkų kuopai ir jų globėjams – Danai Grajauskaitei, Gabijai Petrauskienei ir kun. Edžiui Putrimui. Dėkome tiems, kurie pravedė kursus, atlikdami įvairias vadovų pareigas – talentingiems Leonui Dauksai, Juozui Baleišiui ir Lorai Krumplytei.

Taip pat nuoširdžiai padėk norime pareikšti paskaitininkams, ems, kurie nesigalėjo savo brangaus atostogų laiko; dalyvaujantiems praturtinti dalyvius savo žiniomis, patirtimi ir išmintingumu – Gabijai Petrauskienei – Toronto, Indrei Čuplinskaitėi – Toronto ir Kretingai, Laimai Šalčiūnienei – Čikaga, Vėjui Liulevičiui – Knoxville, Tenn. ir Birutei Bublionienei iš Detroito. Esame giliai dėkingi tėvų ir vaikų tarpusavio bendravimo tema prarasto simpoziumo dalyviams dr. K. ir A. Ambrazičiams, Danutei Gudelytei-Gaudy, L. Underienei bei kursantei Linai Sidrytei. Džiaugiamės savo tarpe turėjus MAS veteraną dr. Audriui Polikaitį. Esame jam dėkingi už pašnekesį apie ateitininkų organizaciją ir sąjungą. Dėkome už mums pareikštą pasitikėjimą, išrenkant mus ir Moksleivių Ateitininkų sąjungos naują Centro valdybą paskutinę praėjusių metų dieną vykusiame MAS visuotiniame suvažiavime ir tuo mums pavedant sąjungai vadovauti ir jai tarnauti. Dėkoda dr. Audriui ir jo sesutei Rimai Polikaitienai už jų taurų pasiūlymą vadovaujant MAS CV-ai daugiau negu šešetą metų, bei jų talkininkams, sėsimės patirties iš jų organizacinio lobyno ir kūrybiškai su pasiūlymų padėti mūsų jauniems broliams ir sesėms tobulėti atsinaujinant Kristuje, ir tuo įprasminant ateitininkų idealus visoje sąjungoje, kad MAS didėtų ir stiprėtų.

Ši karta žiemos kursai taip

pasisekė, nes vis dar nestokojame studentų ir sėdraugių ateitininkų tarpe, kuriems rūpi mūsų jaunųjų ir mūsų sąjungos ateitis. Esame nuoširdžiai dėkingi tiems idėjos draugams, kurie suplanavo kursų programą ir jai vadovavo: programos vadovams dr. Vytautui Vygantui ir dr. Vėjui Liulevičiui, programos koordinatoriui Vėjui Bublioniui, Danai Grajauskaitei, ir Astai Čuplinskai, komendantai dr. Antaninai Žmuidzinaitei iš New Yorko bei kapelionui, torontiešiui kun. Edžiui Putrimui. Dėkome tiems, kurie pravedė kursus, atlikdami įvairias vadovų pareigas – talentingiems Leonui Dauksai, Juozui Baleišiui ir Lorai Krumplytei.

Taip pat nuoširdžiai padėk norime pareikšti paskaitininkams, ems, kurie nesigalėjo savo brangaus atostogų laiko; dalyvaujantiems praturtinti dalyvius savo žiniomis, patirtimi ir išmintingumu – Gabijai Petrauskienei – Toronto, Indrei Čuplinskaitėi – Toronto ir Kretingai, Laimai Šalčiūnienei – Čikaga, Vėjui Liulevičiui – Knoxville, Tenn. ir Birutei Bublionienei iš Detroito. Esame giliai dėkingi tėvų ir vaikų tarpusavio bendravimo tema prarasto simpoziumo dalyviams dr. K. ir A. Ambrazičiams, Danutei Gudelytei-Gaudy, L. Underienei bei kursantei Linai Sidrytei. Džiaugiamės savo tarpe turėjus MAS veteraną dr. Audriui Polikaitį. Esame jam dėkingi už pašnekesį apie ateitininkų organizaciją ir sąjungą. Dėkome už mums pareikštą pasitikėjimą, išrenkant mus ir Moksleivių Ateitininkų sąjungos naują Centro valdybą paskutinę praėjusių metų dieną vykusiame MAS visuotiniame suvažiavime ir tuo mums pavedant sąjungai vadovauti ir jai tarnauti. Dėkoda dr. Audriui ir jo sesutei Rimai Polikaitienai už jų taurų pasiūlymą vadovaujant MAS CV-ai daugiau negu šešetą metų, bei jų talkininkams, sėsimės patirties iš jų organizacinio lobyno ir kūrybiškai su pasiūlymų padėti mūsų jauniems broliams ir sesėms tobulėti atsinaujinant Kristuje, ir tuo įprasminant ateitininkų idealus visoje sąjungoje, kad MAS didėtų ir stiprėtų.

Centro valdybą sudaro: Vija

Indrė Čuplinskaitė vadovauja pašnekesiui moksleivių ateitininkų žiemos kursuose, Kanadoje.

DIEVO MEILĖS TRIKAMPIS

„Kodėl Jūs nieko nesate nužudę?“ Tokiu neįprastu įvadu Indrė Čuplinskaitė pradėjo paskaitą moksleiviams ateitininkams 1995 žiemos kursuose, Kanadoje. Po mūsų nerimtų atsakymų, ji teigė, kad mes nesame žudikai, nes mes savo gyvenime kuriame dvasinius ir darnius santykius. Esame katalikai, todėl norime kurti meilės ryšius. Mūsų ryšiai sudaro trikampį – Dievas, Aš ir Kiti.

Kad trikampis būtų tobulas, žmonės turi stengtis išlaikyti sudėtingą lygsvarą. Dievas bendrauja su manimi, aš su juo. Kiti bendrauja su manimi, aš su jais. Taip pat mes galime per kitus išmokyti mylėti Dievą. Jeigu šiame trikampyje būtų meilės trūkumas, meilė negalėtų būti tobula. Buvo įdomu prisiminti, kad net pats Dievas sukuria trikampinį ryšį per Trejybę, tris asmenis viename Dieve.

Žinoma, santykiai su žmonėmis yra labai sudėtingi. Indrė Čuplinskaitė parinko vieną atvejį, per kurį galime sukurti tobulą santykių trikampį – tai šv. Mišios. Nors Mišių esmė yra ta pati visame pasaulyje (katalikiška-pasaulinė), skirtingų kraštų kultūros turi įtakos Mišių vyksmui ir žmonių atsiliepimams per Mišias. Kultūrų skirtumas tarp amerikiečių, kanadiečių ir lietuvių paryškina, I. Čuplinskaitė palygino šių tautų Mišių eigą ir kaip jų trikampiai santykiai skirtingai išsivysto.

Mes visi kartu sudarėme amerikiečių brojų sąrašą. Kai tik įėjame į bažnyčią, mes atsilaupiame, nusilenkiame ir greitai sėdamės į savo vietas. Šis išorinis ženklas parodo, kad Dievas yra tobulėnis ir aukštesnis už mus ir vertas pagarbos. Komunią priimama rankomis. Mes atsiliepiam vieni kitiems, kai duodame rankas pasisveikinti.

Bublytė, Birutė Bublioniene, Audrė Budrytė, dr. Gaile Černiauskaitė, Asta ir Vytas Čuplinskai, Monika Vygantaitė ir dvasios vadas Antanas Saulaitis, SJ.

MAS Centro valdyba

nimui, kartu atsiliepiam ir kartu giedam. Po Mišių visi eina į salę atsigerti kavos ir pabendrauti. Dažnai Amerikos lietuviai toli važiuoja į savo lietuvišką bažnyčią, kad galėtų pabendrauti su pažistamais lietuvišiais, – tai (netiesioginis) netobulas tikslas. Mes aktyviai bendraujame, kai skaitome Mišiose, sekame kas vyksta mišiolėlyje ir kalbame su Dievu. Apibūdinę amerikiečius, aptarėme lietuvių katalikus Lietuvoje. Žmonės, įėję bažnyčion, žymiai ilgiau klūpo, negu klūpoma Amerikoje. Kieno laikysena labiau nuteikia žmogų? Ilgiau klūpodamas jautiesi mažas prieš galingą Dievą. Supranti, kad Dievas yra prieš tave ir reikia pripažinti jo didingumą. Lietuvoje Komunią žmonės priima klūpodami, į burną, ne į ranką. Keli kursantai pamiršo, kad vos nebuvo nustumti senučių, kai bandė prieiti prie kunigo komunijai. Žmonės nepaspaudžia vieni kitiems rankų. Lietuvoje po Mišių visi tuoj eina namo. Indrė Čuplinskaitė paklė, kad sovietų okupacijos laikais žmonės galėjo savo tikėjimą įgyvendinti tik Bažnyčioje, ne namie, ne mokykloje. Tai dabar žmonės yra sunku pripažinti prie minties, kad galima bendrauti su parapajiečiais po Mišių. Jiems sunku įvesti savo tikėjimą į kasdieninį gyvenimą. Lietuviai bendrai yra pasyvesni per Mišias ir nereaguoja į kunigą ar į kitus tikinčiuosius.

Amerikoje žmonės per Mišias labiau reaguoja į kitus žmones, negu į Dievą. Man atrodo, kad žmonės yra pripratę prie demokratijos, kur visi lygūs, jie net bando demokratijos idėjas įvesti bažnyčion. Netgi ištiestomis rankomis priimdami komuniją

ČIKAGOS STUDENTAI ATEITININKAI KVIEČIA

Čikagos studentų ateitininkų draugovė kviečia visus studentus, galinčius š.m. sausio 20 d. talkinti Christian Industrial League išlaikomoje labdaros valgykloje, esančioje ant 123 S. Green St. Sausio 20 d., šeštadienį, 1 val. p.p. rinksimės pas Renatą ir Ireną Kvantaites, 4205 W. 67th (South) St. ir iš ten visi kartu vyksime į minėtą valgyklą. Po to bus proga pabendrauti pas Dainą Čaraukaitę. Kilus klausimams, prašoma kreiptis pas Marių Polikaitį, tel. 708-257-2022. Lauksime gausaus atsiliepimo.

sakome: „Duok man“, – lyg tai būtų mūsų teisė. Turime suprasti, kad Bažnyčia nėra demokratija ir mes negalime būti lygūs visagaliui Tėviui.

Lietuvoje žmonijos mintys nėra nukreiptos į netiesioginę priežastį, pavyzdžiui, matyti pažįstamus. Ten žmonės nėra pripratę prie demokratijos. Komunizmas juos žemino 50 metų. Kadangi lietuviai yra pripratę būti žeminami, jie yra kuklesni per Mišias. Ilgiau klūpo, mažiau kalba, mažiau bendrauja, Komunią priima ant kelių, į burną, lyg sakydami ne „Duok man“, o „Dieve nesu verta, bet jeigu nori, prašau, ateik pas mane...“ Jie supranta, kad tai yra dovana, kai Dievas ateina pas žmogų.

Iš kitų kultūrų mes galime pasimokyti, kaip sukurti tobulą meilės trikampį. Amerikiečiai gali parodyti, kad vieno su kitu bendravimas sukuria tikrą Dievo šeimą. Lietuviai gali parodyti Dievo meilę, taip pat kad Dievo didingumo negalime pamiršti. Per Dievą visus galėsime labiau mylėti. Todėl niekada netapsime žudikais.

Lina Sidrytė

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 Fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ctr.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616
(312)-225-0005

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 93 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-0114
Valandos pagal susitarimą

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS

9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-8500
Val 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Carmack Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-631-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9509 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0822
4149 W. 63rd St.
312-726-7700

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolatė
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-8888
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-388-4487

Kab. tel. 312-690-3100
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6746 West 63rd Street
Val pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v.p.p. – 6 v.p.p.
Klomis dienomis – susitarus

Kab. 312-736-4477
Namų 708-346-0887 arba 708-346-0881
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
NERVŲ IR EMOCIJOS LIGOS
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. Mieligaitis ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
18300 West Ave., Orland Park
708-346-6100
10 W. Morton, Naperville
708-366-6776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-957-6363

DR. ELIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
18000 – 127 St.
Lombard, IL 60148
Tel. 616-723-1884
7000 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-6610

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9386 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 988-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJUS MIKAITIS
SEKIMO DAKTARAS IR CHIRURGAS
Pulaski Medical Office
18000 – 127 St., Lombard, IL 60148
Pulaski Med. Community Hospital
Steve Cook Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 367-8200

DRAUGAS

(USPS 161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5509.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaikymo mokesčiai, pakeičiamai už gautas prenumeratas nesumuniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno eksitetojo adresu, gavus iš jo mokesčių, patikima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šaltadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltadienio laida	\$65.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šaltadienio laida	\$180.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorės Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stodenis

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taipso savo nuostata. Neausudotų straipsnių nesango. Prašome siunčiant prilaikyti kopiją.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7818 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-0871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Miltonwood, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidus ir kraujų ligos
8540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-696-5002

Pirmą 9 v.r. 7 v.v., antrą, trečią ir penktą 9 v.r. 3 v.p.p., ketvirtą 10 v.r. 7 v.v. Sešd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Pirmą „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern-un-to diplomu, ketinams suvaryti dantis už priimaną kainą. Pacientai priiman. absoliučiai punktualiai. Susitarkite! (kalbėti angliskai) Tel. 708-422-6200

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3908 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmą 3 v.p.p. 7 v.v., antrą 12:30-3 v.p.p. trečią, ketvirtą, penktą 13 v.p.p. penktą ir šeštą 9 v.v. 12 v.p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-0808 arba (312) 499-4441

DR. R. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDZAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOKY VĖNAS KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago IL
Tel. (312) 478-2112

9525 S. 79th Ave. Hickory Hills IL
Tel. (708) 596-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 56th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120
708-641-8888
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgalis tel. 708-634-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidus ligos
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60622
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6864 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-684-4166
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3308
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60622

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Namų 708-422-7887
Kab. (312) 682-8221
Valandos susitarus

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3808 Highland Ave., Ste. 201
(šalies gatvės nuo
Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-986-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos
mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-894-0400
Bridgeview, IL 60438
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Šiuo metu gydytojas specialistas
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Chicago 708-422-1212
McHenry 615-344-5000, ext. 6506

Cardiac Diagnostic, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD THIMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-6255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 596-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6122 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sešd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-8888
Namų tel. 708-448-8888

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 586-7785

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1620 S. Ogden Ave., Suite 310
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0995
Valandos pagal susitarimą

Svečiuose pas vysk. Antaną Vaičių Telšių kunigų seminarijoje 1995 m. lapkričio 19 d. Iš k. pirmoje eilėje – seminarijos Dvasios tėvas mons. Jonas Kauneckas, seminarijos rektorius mons. Vytautas Brazdeikis, AF tarybos pirm. Vidas Abraitis, vysk. Antanas Vaičius, Ateitininkų fed. vadas Juozas Polikaitis ir seminarijos studentai.

VILTIS ATEINANČIA KARTA

Su šiuo sekmadieniu pradant ilgą eilinių sekmadienių kelionę, kuri nuves į liturginių metų pabaigą su Kristaus Karaliaus švente, Mišių skaitiniai kviečia turėti vilties — ypač, kad Dievas pasieks savo tikslus, jei ne mūsų kartoje, tai po mūsų ateinančiose kartose. Pradedant naujuosius metus, gali atrodyti keista, kad esame kviečiami susimąstyti ne apie tai, ką šiandien galime atlikti, o apie Dievo veikimą tolimoje ateityje. Iš tiesų, visas Šv. Raštas nuolat žmogų kviečia siekti toliau ir viltis daugiau, negu pats gali užtikrinti, ir tame siekyje nenustoti vilties.

Viltis, kad ateities kartos jau galės mūsų energingai siekiamą idealą įgyvendinti ant mūsų padėtų pamatų, gali ir mums suteikti jėgų duodančio džiaugsmo ir entuziazmo, rašo kunigas Carroll Stuhlmüller komentaruose šio sekmadienio skaitiniams. Mes gi nesame vieni — priklausome tikinčiųjų bendruomenei, siekiančiai tikslo, daug didesnio, negu mūsų asmeniškas gyvenimas ir sugebėjimai leistų pasiekti. Tikime, kad mūsų menki gėrio pasiekimai išaugs ir suklestės tik, kai pasitiksime paremtos, bendruomeninės meilės veiklos dalia. Atlikę savo dalį, atiduodame darbą būsimai kartai, pasitikėdami, kad ji, darbuodamasi dėl to paties idealo, atliks dar daugiau, nei mes būtume įsivaizdavę. Bet tokiam pasitikėjimui reikia heroiško nuolankumo. Ir reikia tikėti, kad, perduodami darbą, nesame nuskrįstę, bet meilės, tikėjimo ir tradicijų gyvais esame jungiami su ateities kartomis.

Tokia heroiška viltis atsispindi pirmame skaitinyje (Izaj 49:3, 5-6), kurio žodžius pranašas rašė jau savo gyvenimo saulėlydyje. Galimas dalykas, kad tuo laiku jo paties bendruomenė ji buvo atmetusi. Tad sustiprinimo jis ieškojo Pakartotiesiems knygoje ir Jeremijai raštuose. Pakartotiesiems knygoje (Iz 34 sk.) jis matė, kad ir Mozė, pats neišgėjęs ir pažadėjęs žeme, mirė anapus Jordano upės. Bet, nuo Nebo kalno matydamas žaliuojančią, pienu ir medumi tekančią šalį, Mozė žinojo, kad jo vėsti žmonės ir jų vaikai joje jau gyvena. Panašiai ir Jeremijas, baigdamas savo dienas matė, kad jo siekti idealai buvo atmetti ir skundėsi, kad jo „liūdesys nepagydomas“ (Jer 8:18). Tačiau Mozė savo tautai tapo tobulu tikėjimo pavyzdžiu ir Jeremijas po savo mirties iš visų pranašų turėjo didžiausią įtaką savo tautos pa-

malumui.

Tokios vilties įkvėptas, pranašas parašė Kenčiančiojo Tarno giesmę, kurią girdime ši sekmadienį. Galvodamas apie savo pašaukimą, jis manė, kad jam buvo skirta tik surinkti ir parvesti Izraelio tautą prie Viešpaties. Bet Dievas jam davė pažadą, siekiantį jam neišsivaizduojamas kartas. Pažado reikšmė išryškėjo tik tiems, kurie gyvena po Jėzaus atėjimo į žemę: „Per mažą tau būti mano tarnu tik Jokūbo gentims (t.y., Izraelio tautai) atgaivinti... Tave padarysiu šviesą pagonims, kad mano išganymas žemės pakraščius siektų“. Ir mes žinome, kad tos pranašystės išsipildymo, pradėta su Jėzumi ir pastatyta ant Senojo Testamento pranašų padėtų pamatų, tęsiame mes, Bažnyčios nariai. Krikštų įjungti į Kristaus misiją.

Bet tiek Kenčiančiojo Tarno giesmės parašęs pranašas ir jo pirmtakai, tiek Jėzus savo pašaukime žemėje, tiek ir Jonas Krikštytojas, kurio liudijimą girdime šio sekmadienio Evangelijoje (Jono 1:29-34), sumokėjo skaudžią atmetimo ir mirties, „neižengus ir pažadėtąją žemę“, kainą, siekiami Dievo pažadų išsipildymo. Ir jie buvo palaiminti tik dėl to, kad, tikėdami Dievu, su pasitikėjimu perdavė savo misiją ateities kartoms.

Pamatęs Jėzų, Jonas nebijo pasakoti: „Čia tasai, apie kurį aš kalbėjau: po manęs ateis vyrai, anksčiau už mane buvęs, nes jis pirmesnis už mane“. Bet be Jono Krikštytojo Jėzus paruošė kelio, be Jono ugningų pamokslų, raginančių įgyvendinti teisingumą, tiesumą ir labiausiai tikėjimą Dievo karalystės atėjimu, Jėzus nebūtų galėjęs per trejus trumpus savo viešojo gyvenimo metus pasiekti tai, ką jis, žemėje būdamas žmogum, padarė. Jonas suprato savo misiją didesnio Dievo plano kontekste: „Tam, kad (Kristus) būtų apreiškintas Izraeliui, aš atėjau ir krikštijau vandeniu“.

Tą patį, per tūkstantmečius siekiančią, viltį matome šv. Pauliaus sveikinime pirmame į laisvę Korinto tikintiesiems (1 Kor 1:1-3), kai jis juos vadina „pašvęstaisiais Kristuje“ ir į savo sveikinimą įjungia visus, „kurie šaukiasi mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu“.

Tad, pradedami naujuosius metus, esame kviečiami savo viltį atečiai grįsti Dievo ištikimybėje ir malone, parodyta visiems tiems, kurie ejo prieš mus, ir pažadėta tiems, kurie ateis po mūsų.

Aldona Zailkaitė

Tevai prie žuvusios dukters Loretos Asanavičiūtės karsto Vilniaus Sporto rūmuose 1991 m. sausio 13 d. Nuotr. Prano Abelkio

IDEALIZMAS IR PRAGMATIZMAS LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE

Kadaise Stalinas kreipėsi į popiežių, klausdamas: „Kiek Vatikanas turi kareivių, tankų, kiek lėktuvų?“ Vatikanas viso to neturėjo. Sovietų karinė galimybė buvo baisi. Sunaikino milijonus gyvybių pačioje Rusijoje, pavergtose tautos ir visame pasaulyje. Bet po 70 sausmo metų sugniuzo po savo pačios svorio. Krikščionybė be kareivių, tankų ir lėktuvų gyvybų ja du tūkstančius metų. O jei kada pasiramstė į kareivišką jėgą, — nebuvo laimingiausias krikščionybės dienos. Tikrąjį įsakymą savo „armijai“ išganytojas davė kalno pamoksle, nekeisdami Senojo Testamento, bet tik papildydamas jį idealistinio teismo reikalavimais: „Taigi sakau jums: jei teismu neviršysite Rašto aiškintojų ir fariziejų — neįeisite į dangaus karalystę“.

Perkėlus kalno pamokslą nuostatas į konkretų gyvenimą, nesunku suprasti, kad krikščionybė pragmatiskų antiklos gyvenimo dėsnių praturtino idealistinėmis vertybėmis. Lietuvos žmonės okupacijos sąlygomis ir dabar, o taip pat ir išeiviai, yra patyrę, kad pragmatikai be idealizmo lengvai nuslysta į oportunistą, dažnai ciniką.

1991 Vilniuje sutikau talentingą buvusį savo studijų draugą, su kuriuo išsiskyrėme 1940 birželio 15 d., rusams įvygiavus į Lietuvą. Jis tuoj tapo pulko politruku, 1941 spruko į Rusiją, kažkur prie Uralo dirbęs NKVD archyvuose, Rusijoje vedęs; su 16-ta divizija 1944 grįžo, ir dirbęs „mokslinį darbą“. Tas darbas skirtas Lietuvos sovietinimui. Kai ilgesniam pokal-

JUOZAS KOJELIS

byje geriau atsipažino, ji tiesmukiškai paklausiau: „Julia, aš universitete priklausiau ateitininkams, tu, kiek žinojau, Humanitarų draugijai, abu kritikuodavome fašistuojančius tautininkus, abu gavome universiteto stipendijas. Tu didesnę. Demokratijos Lietuvoje tada nebuvo, bet ne kietos diktatūros. Neturiu teisės tau priekaištauti, kad nuėjai su jais, bet negaliu suprasti, kaip būdamas lietuvis galėjai ramiai dirbti, matydamas savo tautą svetimųjų žudomą, tremiamą, kankinamą?“. Jis atsakė: „1940 partijai nepriklausiau. Nors pažinau Knyvą, Vaisnorą, bet pats nušėbau, kai pasakyti politiniu vadovu kariuomenėje. Netrukis iš to darbo išėjau. O kas pokaryje dėjos Lietuvoje, nežinojau“.

Julius — tipiškas pragmatikas-opportunistas. Tokių pragmatikų, manau, sovietmečiu tarp inteligentijos buvo daug: kam vargintis dėl kokių tai idealų: fizinę prievartą, tankai, lageriai, KGB — nepakeičiamas gyvenimo faktas.

Materializmas ir oportunizmas — dviniai broliai. Dabar, okupacinei prievartai pradingus ir KGB struktūroms pranykus ar bent pasitraukus į pogrindį, giliai sovietizmo palietieji savo oportunistinį instinktą tenkina ir savo galia išlaikyti stengiasi medžiaginių turtų ir savo rankas telkimo leistomis ir neleistomis priemonėmis.

Iš antros pusės, klaida būtų manyti, kad 1944 iš Lietuvos i-

Vakarus traukėsi vien idealistai, pasiryžę dirbti ir kovoti dėl Lietuvos laisvės. Tuoj po karo Vokietijos pabėgėlių stovyklose visi buvo tarsi vienodi patriotai, kaip Sąjūdžio pradžioje Lietuvos lietuviai. Idealistinės ir oportunistinės dvasios išsiskyrimas pabėgėliuose išryškėjo jau kuriantis ir įsikūrus užjūriuose. Idealistai aukėjo, aukojosi, vykdė konkrečius laisvinimo uždavinius, tobulino laisvinimo kovos strategiją, telkė resursus laisvinimo bei lietuvių išlaikymo tikslams vykdyti. Kiti patriotinėje santalkoje nedalyvavo, pirmiesiems trukdė, kūrė politinius kultus, reklamavosi ultra-patriotizmu, o dabar Lietuvoje suartėjo su sovietinio paveldo struktūra. O dar kiti, būk tai pasukę „veidus į Lietuvą“ ir iškele „kultūrinio bendradarbiavimo plakatus, nužygiavo rezistencinio nusiangiavimo keliu“.

Kaip ne visi 1944 m. bėgo į Vakarus kovoti dėl Lietuvos, taip ne visi dabar grįžta iš Vakarus su idealistiniais nusiteikimais. „Kurie bėga už jūrų, pakeičia dangų, ne sielą“, — sakė romėnai.

Antra vertus, ir Lietuvoje atsirado grupė asmenų, kurie „aukso amžiuje“ ilgai kalėjo Sibiro lageriuose, o prieš porą metų triukšmingai pareiškė, kad ne bolševikai dvasiškai ir ekonomiskai suniokojo Lietuvą, bet — horribile dictu — Vytautas Landsbergis.

Lietuvos žurnalistas Eividas Radvila laiku įspėjo į rinkimus einančią politinę partiją, kad būtų apdairios.

įsokau. — Jau, brolyti, kas kvailas, tai ir darbai kvaili, o čia... „Kad, matai, kartais būna kvailumas savo keliu, o darbai savo. Pašnekėtu, pats pamatytum, kad atsitinka ir taip. Ne kiekvieną dieną, bet atsitinka. Pamiškėje turi pusrėčio hektaro žemės. Tokios pat, gal net prastesnės negu mūsų visų, bet pažūrėtum, kiek iš jos surenka. Viskas iš dirvų virsta, o nuėjęs pasiklaus, kaip visa tai padaro. Žinau. Pats eju, mėginau šnekėti kaip su žmogumi ir kaip su geru kaimynu. Ne aš vienas. Kiti anksčiau šnekėjo. Kai pabaigiau akademiją, tėvas visas vadeles atidavė ir rankas. Ir dar pasakė: „Še, imk ir pamėgink susilyginti su kvailiu Kaziuku. Juk matai, jis mums visiems per nosis braukia“. Keletą metų mėginu iš savo žemės išspausti tiek, kiek jis išspaudžia iš savo, bet kur tau — nė į tą pusę. Pagerėti tai viskas pagerėjo, bet vis tiek buvo toli ligi Kazelio. Žinai, kaip yra jaunam žmogui: baigė žemės mokslus, o eisi patarimo pas pakvailius pamiškės ūkininkų? Vis tiek susiėmiau ir nuėjau. Sakiau nueisiu, pasiėmėsiu, ir jeigu jis žino, ko niekas kitas dar nežino, tai suremsiu pečius ir per metus kitus Lietuvai padarysiu pasaulio ūkininkystės centrą. Ir ką sužinojau? Girdi, už gera pagrojiama ant Barsukyno tokia mergaitė davė maišelį dulkių pabarstyti savo žemę. Pabarstęs, ir viskas emė iš proto kraustytis. Ir taip būna, kol kada ji ateisianti ir ji išsivesianti. Už tai ir laukia, su jokia kitom nesiterloja. O kai turis ko laukti, tai visiškai vis tiek, ką kiti galvoja ar šneka. Ir viskas. Užtūt šnekėjęs kaip žmogus, pasaka pasakė. Ko daugiau galėjau tikėtis iš gudrus kvailio. Tiesiai į akis

Kad neužmirštume

Pasigirsta balsų, kad lietuvių tauta per daug susitelkia ties liūdais, skaudžiais savo istorijos įvykiais, kartais ignoruodama šviesesnius. Net nepriklausomybės atgavimo šventės mes praleidžiame po atodūsių danga, užuot išreiškė džiaugsmą jų prasmingumu. Tačiau Lietuvos istorijoje yra šiurpių datų, kurių ne tik patys neturime pamiršti, bet jų atminimą būtina įdiegti į priaugančiųjų kartų pasąmonę. Viena tokių — 1991 metų sausio 13-tą.

Galima tvirtinti, kad keturiolikos gyvybių kaina nėra tokia didelė, jeigu ji mokėta už daugiau kaip trijų milijonų laisvę, juo labiau, kad sausio 13-tosios naktis Vilniuje parodė pasauliui tikrąjį Sovietų Sąjungos vado Gorbačiovo veidą, o visus jo kilnius žodžius apie perestroiką bei pasikeitusias komunizmo pазiūras į tautų laisvą apsisprendimą pavertė melu. O jeigu dar kam po sausio 13-tos įvykių Vilniuje buvo neaiškus tas melas, smurtas prieš beginklius Baltijos valstybių gyventojus pakartotas tų pačių metų sausio 21 d. Latvijos sostinėje, žuvo 5 žmonės.

Anuometinėje amerikietiškoje spaudoje simpatijos beveik be išimties buvo lietuvių pusėje. Buvo taip pat atkreiptas dėmesys į kitus skaudžius įvykius, sovietų panaudotas, kad su-tramdytų laisvės siekiančias savo imperijos respublikas. Sutapimas — o gal kaip tik atsitiktis — buvo tas, kad visus tris kartus JAV, vienintelė galybė, su kuria Sovietų Sąjunga turėjo skaitytis, buvo užimta savomis problemomis ir, bent taip sovietijos diktatoriai tikėjosi, negalėjo reikiamos dėmesio skirti įvykiams Rytų bei Vidurio Europoje. Pirmą kartą — 1956 m. — JAV buvo susirūpinusi Suez kanalo krize, o sovietų tankai riaumojo Budapešto gatvėmis ir užpūtė laisvės liepsnelę Vengrijoje. Kai 1968 m. Amerika buvo įklimpusi į karą Vietnamo ir iš to kilusius neramumus savo krašte, sovietai „sutvarkė“ Čekoslovakiją, o vakariečiai patenkino tik protestų pareiškimu. 1991 m. JAV prezidentas George Bush jau buvo pasinėręs Persų įlankos kare, tad galbūt Gorbačiovo tikėjosi nelabai aštrios reakcijos, juo labiau, kad prezidentas Bush vengė stipriau užsi- angažuoti laisvėjimo apraiškomis sovietų pavergtose respublikose, neskubėjo pripažinti Lietuvos nepriklausomybės ir krūpčiojo dėl kiekvieno Gorbačiovo nepasitenkinimo.

Daug prasmingesnis sausio 13-tosios įvykių paminėjimas yra ne vainikai ir skambios praklaubos, bet sugrąžinimas bent dalyleties vienybės, ryžto ir vilties, taip ryškiai švietusios iš Lietuvos visoms pavergtom tautomis. Mūsų tėvynė anuomet buvo tas „mažas kupstelis“, apvertęs didįjį Sovietų Sąjungos „vežimą“, tikime, kad ji tai vėl prisimins ir mokes vertinti. Juk už savo drąsą 1991 m. sausio 13 d. užmokėjo aukščiausią — gyvybės — kainą.

pasijuokė iš visų mano mokslų. Numojau ranką ir išėjau. Žinojau, kad žemė yra žemė, kad žmogus yra žmogus. Nepasileps. Kada nors yla išlįs iš maišo. Ne tik aš, bet ir kiti turi akis atsukę į jo pusę, o jis vis vien tik špyga kišenėje rodo ir iš vieno hektaro susemia daugiau, negu pats geriausias iš penkių. Ir pasakų niekam nebeseka, tik tos savo birbynės nemeta. Nereikia nė kviesti, kai tik sužino, kad savo gros, ir jis atsiranda. Juk ir aš nekvečiu, bet atėjo. Tas pats ir su ta jo dūdele. Kai pirmą sykį su ja pasirodė, visi emė klausinėti, iš kur tokia gavo, jis vėl surezgė nei girdėta, nei regėta pasaką. Kad nors su kuo rimtai pašnekėtų. Ne su vienu. Kartais ima listi mintis, kad jis gal ir ne toks kvailas kaip pats save dēda. Antra vertus, gal ir ne taip. Gal savo kvailom pasakom jis visus kitus kvailiais vertia. Nesistebėk, jeigu artiau išsišnekejęs, iš vieno kito gali išgirsti, kad jis savo sielą yra velniui pardavęs. Bet daugumas pasakys, kad jis gerumo geras, tik tie balkiai nuo ko nors iš vietos išėjo. Visi juk atsimeina. Ne už kalnų juk augom. Augdamas buvo geras vaikas. Kartais geresnis ir paslaugesnis už daugelį kitų. Daugumas kartų ir bandą ganė. Man tai neteko. Mūsų vis piemenį samdydavo, bet birbynės ir dūdeles jau ir tada jis buvo pamėgęs. Niekas kitas tokių gerų nepadarėdavo. Sukvailio tik jau į vyrus išėjo. Žinai ką, tau, kaip visokių galų rinkėjui, jis gali būti ir įdomus. Kaip su svetimu gal ir jis kitaip šnekės. Nieko negali žinoti. Pabūsi, pasidairysi ir gal ką pamatysi“.

(Bus daugiau)

DEBESYSE

JURGIS JANKUS

4 Dar ir dabar pabirbinu, ir vaikus dainuoti pamokau, tai jo balsas gerai pastatamas. Klarnetą ir čia aiškiai išskyrčiau, bet čia tas kitoks balsas ejo šalia pastatomo klarneto ir toka siekianti net paširdžius, lyg geras ir į labai geras rankas petekės obojus. Ir ne tai. Kitaip negu virtuoso obojus. Po didelių miestų nevazi- nėjau, virtuozų koncertų nelankiau, bet namie viasda stovėjo geras radijas, atviras visos Europos koncertams, ir niekada tokio sodraus pušiamojo neteko išgirsti, tokio, kad ima ir visa placia, minkšta sauja tiesiai už gerklės ima. Pagalvoju, kad, nežinia, ką atiduotiau, jeigu pasi- taikytų proga mano seną klarnetą ir jį išmainyti. Kai muzikantai rinkosi, nekrepiau dėmesio. Man labiau rūpėjo žmonės. Mačiau, kad vienas buvo su klarnetu, du su smuikais, vienas su armonika, dar toks juokdarys su gero sprindžio dūdele ar birbyne, o daugiau nieko. Tas geriausias turėjo prisijungti vėliau. Turbūt vėliau. Maršui grojant, jo lyg ir negirdėjau. Gal ir visiškai negirdėjau. Tada visas buvau paskendęs nematytose sveikinimo apeigose, bet kai pradėjo „Ilgiausių metų“, jis išplaukė viršum visų kitų instrumentų. Ir ne juos užgniauškdamas ar panardindamas, bet tobuliausiai su- tarimo paskui save veddamas. Ir vardininkės valse jis vyravo. Viskas buvo jo. Atimtum, ir nieko nebėlikty. Pliki muzikiniai griaučiai. Krūvon susimetę kaimo

muzikantai, ir viskas. Kai senasis Plikūnas jau kelis kartus su savo vakate buvo apsisukęs, nebeiškenčiau kieme, prasispraudžiau pro ratu apstojusius ir nuėjau į sodą iš artiau pažūrėti, kas per virtuozas tenai atsi- rado. Ir nieko neradau. Visi tie patys, o tas ypatingas balsas ejo iš birbynės, tokio sprindinio niekučio. Išlindėjau į grojiką. Atsiminiau, kaip jis atėjo ir prie kitų muzikantų atsistojo. Nebūtum galėjęs pasakyti, kad atėjo groti. Kiti bandė stygas, derinosi, juokavo, o jis tik atėjo ir atsistojo. Atėjo lygtu žingsniu, šviesiaplaukis toks, geltonūsis, tiesus. Jeigu būtų reikėję spėti metus, ne nemirktelėjęs būtų spėjęs apie trisdešimt, o vėliau sužinojau, kad jau sukosi apie šešiasdešimtuosius. Dabar jis pūtė tą savo sprindinę, taip išmaningai veddamas man negirdėtą valsą, kad negalėjau atitraukti. „Nešoki?“ klauselėjimas išoko ir mano susizavėjimą. „Pasuk kokią raudonakruosę, ilgiau atsiminsi mano so- dijuje buvęs“. Šalia stovėjo Plikūniukas. „Žinoma, kad pasuksiu, bet dabar pasakyk, kas per vienas su ta bir- byne?“ Plikūnelis lyg šyptelėjo, vieną lūpų kamputį aukštyn trukteltėjo. Nebuvau dar užmiręs — ir jo tėvas taip trukteltėdavo, kai norėdavo ką sumenkinti. „A, čia toks žmogelis iš pamiškės su įlenktu, o gal ir visiškai įlaustu penktuoju balkiu“. „Eik, eik, — išvertčiau akis. — Žmogus su tokiu niekučiu taip groja, kad atskliausyti negali. Su tokiu grojimu galėtų miestuose koncertus rengti. Žmonės per vienas kitą liptų tokio grojimo pasiklausyti. Per vieną naktį garsenybė taptų“. „Jeigu visi būtų namie, gal ir galėtų. Ne tau vienam taip at- rodė, bet kas su kvailiu susikalbės“. „Ir pasakei! —

Klaipėdos senamiesčio gatvė

Nuotr. P. Karpavičius

1923.01.15 d. IR KLAIPĒDOS KONVENCIJA

JONAS DAINAUSKAS

Kā tik Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, Mažosios Lietuvas Taryba, 1918.11.30 d. nutarimu (vadinauoju Tilžės aktu), ieteiktu Versalio konferencijos vadovams „aliantams“, pareikalavo „priglaudimo Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos“, o 1919.04.08 d. raštuose konferencijos pirmininkui G. B. Clemenceau pateikė reikalavimą, kad „Rytprūsijų lietuviškos žemės iki Labguvos upės, t.y. Įsrūčio. Gumbinės. Darkiemio ir Goldapės sritys, būtų priskirtos prie Lietuvos Respublikos. Vienok Versalio taikos sutartimi, kaip lietuvių žeme, buvo atskirtas tik Klaipėdos kraštas. Vokietijos delegacijai protestuojant dėl Klaipėdos krašto atskyrimo nuo Vokietijos, Taikos konferencijos pirmininkas, Prancūzijos ministras pirm. Clemenceau atsakė: „Susijungusios ir susitarusios valstybės nesutinka pripažinti, kad Klaipėdos krašto cėsią priestariauja tautiniam principui. Kalbamasis kraštas visada buvo lietuviškas, jo gyventojų dauguma kalbos ir kilimo atžvilgiu yra lietuviška. Tas faktas, kad Klaipėdos miestas didžia dalimi yra vokiškas, negalėtų pateisinti viso to krašto palikimo Vokietijos suverenumui, ypač jau dėl to, kad Klaipėdos uostas yra vienintelis Lietuvos išėjimas į jūrą. Yra nutarta, kad Klaipėda ir aplinkinis kraštas bus perduoti susijungusioms ir susitarusioms valstybėms, nes lietuvių teritorijos statutas dar nėra nustatytas“. Vokietija Versalio sutartį pasirašė. Sutartį 1919 m. gegužės 28 d. pasirašydama, Vokietija tuo pačiu išsižadėjo visu savo titulu į Klaipėdos kraštą, kuris tada tapo laikinu „didžiųjų valstybių“ kondominiumu. Tuo pačiu Klaipėda buvo pripažinta Lietuvai.

Aišku, tie pareiškimai dave lietuviams rimto pagrindo manyti ir tikėtis, jog Klaipėdos krastas automatiškai teksias Lietuvai, vos bus galutinai paaiškėjusi jos teisinė (tarptautinėje plotmėje) būklė. Deja, sąjungininkams tada faktiškai rūpėjo ne „Lietuvos teisinė būklė“.

le", o jos būsimasis santykis su Lenkija. Juo toliau, tuo vis labiau aiškėjo, kad Klaipėda, kaip depozitas sąjungininku rankose, turėjo jį vieti spaudimu priemonė prieš Lietuvą, nors ir neoficialiai, vis teigiant: „Žiūrėkit, susitarst su lenkais – gausit Klaipėdą, nesusitarst – negausit"! Čia sąjungininkai, o ypač Prancūzija, vadovavosi Lenkijos delegacijos pirmininko, Endeko Dmowskio 1919.02.28 ir 03.03 d. memorandumais, kur buvo pasakyta: „... Del Lietuvos, tai, kadangi ji esanti per silpna, kad galėtų pati valstybiškai gyventi, reikia jai laiduoti tam tikras 'ryšys' su Lenkija".

Versalio sutarties sudaryme Lietuva nedalyvavo. Šiuo atveju naudotasi tik jos vardu, t.y. Lietuva tos sutarties nuostatais buvo tik tu nuostatų objektas, lygiai kaip ir pats Klaipėdos kraštas. Versalio sutartį įsigaliojant, Lietuvos valstybė iš anksto buvo apsunskinta trimis hipotekomis: Vilniaus bei Klaipėdos klausimais ir Nemuno internacionalizacija. Palikdama Lietuvos rytų bei vakarų sienų klausimą atvira (87 ir 99 str.) ir numatydama Nemuną tarp-

tautinį režimą (331 str.), Versailles sutartis užkrovė besikuriantįjį Lietuvos valstybei tokia našta, kuri grėsė virsti rimtu pavojumi jos nepriklausomybei. Ta našta atrodė juo sunkesnė, kad visi trys klausimai tarp savęs siejosi ir teturėjo tarnauti vienam tikslui: įkinkyti Lietuvą į Lenkijos vežimą. Vis aiškėjo, kad prancūzų mandatas Klaipėdos krašte, prancūzų administracija tame krašte, turėjo įgalinti Lenkiją sudaryti Nemuno žiotyse kitą lenkų koridorių, kuris, skirdamas Vokietiją nuo Lietuvos, suspaustų Lietuvą, lenkų jau spaudžiamą iš rytų ir pietų, dar iš vakarų. Kitaip tariant, prancūzų politikos griežtas nusistatymas padėti Lenkijai įsivyrauti Vyslos bei Nemuno žiotyse, apvilko Klaipėdos klausimą prolenkiška skraiste, kuri ilgainiui turėjo apsiausti visa Lietuvą. Tad Klaipėdos klausimas tada Lietuvą pastatė prieš dilemą: arba, udejus rankas, pasyviai laukti kol išmūs dyklytėje valanda arba pėmus iniciatyvą į savo rankas, stoti į žūtbutinę kovą dėl lietuvių jūros.

Kova dėl Lietuvos laisvės jau vyko: lietuviai buvo priverstas gintis nuo Raudonosios armijos, nuo lenkų legionininkų ir nuo bermontininkų pulkų. Tik ginkluotas Lietuvos pasipriešinimas prieš tuos visus įsibrovelius jos laisvę apgynė.

Pagaliau Lietuva ginklų apgyne savo nepriklausomybę, išrinko savo Seimą, priėmė Konstituciją, buvo priimta į Tautų Sąjungą, t.y. tapo savarakiška valstybe, su teritorija ir sienomis, vienok sąjungininkai nerodė noro Klaipėdos krašto valdymą perduoti Lietuvai. Atsirado, ypač Lenkijos remiamas, Klaipėdos „Freistato“ sumanymas. Stotikių užmačių sąjungininkų, akivaizdoje Klaipėdos krašto lietuvių ėmė burtis į „Mazosios Lietuvos gelbėjimo komitetus“, kurie pradėjo ruošti ginkluotą krašto sukilimą prieš sąjungininkų pastatytą komisarą, prefektą Petisnę, ypač rėmusi „Freistato idėją. Buvo sudarytas „Vyriausias Mazosios Lietuvos Gelbėjimo komitetas“, kuris sausio 9 d. nutarė sukilimą Klaipėdos krašte pradėti sausio 10 d. Tą pačią dieną pietinė krašto dalis jau buvo sukilėlių valdžioje. Sausio 12 d. sukilėliai pradėjo Klaipėdos miesto puolimą. Petisnę turėjo 21 Elzaso atskira batalioną, apie 200 krašto policininkų, daugiausia buv. vokiečių kariuomenės puskarininkių ir apie 150 civilių vokiečių savanorių. Prancūzų esminį pasipriešinimo centrą, prefektūrą, junginys užėmė sausio 15 d., apie vidurdienį. Prefektūroje buvo pasirašytos paliaubos tarp Petisnės ir sukilėlių vadovybės. Tą pačią dieną M.L.G. Komiteto sudaryta E. Simonaičio direktorija perėmė Klaipėdos krašto valdymą ir

kreipėsi į Santarvės valstybes, notomis išdestydama įvykius ir prašydama juos atsaukti. Petisne ir prancūzų igulą bei karo laivus, kurie atvyko po poros dienų, Klaipėdą užėmęs. Sausio 19 d. M.L.G. komitetas Šilutėje apskelbė deklaracija, kad Klaipėdos kraštas jungiasi su Lietuva. Po to prasidėjo sąjungininkų atstovų gadinimai ir reikalavimai atsaukti „savanorius“ į Lietuvos Respubliką. Sukilėlių vadovybei nenusileidžiant, prasidėjo derybos tarp Lietuvos vyriausybės ir sąjungininkų. Labiausiai pyko lenkai, nes Klaipėdos krašto susijungimas su Lietuva visiškai sugriovė jų užmačias. Sąjungininkai „rūpinosi“, kaip nors, apginti savo „įvaizdį“. Svarbiausia buvo tai, kad Lietuva savo žemę Klaipėdą atgavo ginklu.

Po ilgų derybų Tautų sąjungos taryba bei pirmininkaujanti, 1924. 05.08 d. Lietuvos vyriausybė pasirašė sutartį su didžiosiomis sąjunginėmis valstybėmis – Anglija, Italija, Japonija bei Prancūzija. Sutartimi visos sąjungininkų turimos teisės į Klaipėdos kraštą buvo perleistos Lietuvos Respublikai. Lietuva tapo Klaipėdos krašto suverenė.

Klaipėdos konvenciją sudarė keturios dalys: pati konvencija ir trys priedėliai – statutas, uostas ir tranzitas. Konvencijos pirmuoju straipsniu, be pasirašiusių valstybių sutikimo Lietuva negalėjo niekam perleisti suvereno teisių ir Klaipėdos kraštą. Konvencija ir statutas suteikė užsienio valstybių bendrovėms ir asmenims Klaipėdos krašte tas pačias teises, kaip vietos gyventojams ir Lietuvos piliečiams bei bendrovėms įsigyti nekilnojamąjį turtą, naudotis juo prekybos tikslais, prekybos laisvę ir pan. Buvo sudarytos palankiausios sąlygos užsienio valstybių kapitalui nevaržomai skverbtis į krašto ekonomiką. Ta pati linkmė nustatyta ir politikoje. Statuto 27 str. lietuvių ir vokiečių kalbos buvo pripažintos oficialiomis. Vokiečiai valdininkai privalėjo išmokyti lietuvių kalbą. Iš tikrųjų tautybių lygybės principu pagrįstas statutas provokavo gilų Lietuvos ir Vokietijos interesų priešiskumą. Vokietininkai niekad nepripažintų lygių teisių lietuvių kalbai. O iš esmės statutas rūpinosi Vokietijos valdymo metų vykdyto vokietinimo pasekmes kuo geriau apsaugoti. Tai buvo vokiškumo teisių gynimas mažame Lietuvos krašte. Kitaip tariant, statutas turėjo išsaugoti 1924 m. krašte buvusį etninę sąvaimą. Tai buvo savitas santarvininkų kerštas Lietuvai už 1923.01.15 dieną.

Neuman-Sasso, bylos metu, 1934 m., ypač Anglija, tos Konvencijos signatarė, buvo labai susirūpinusi, lietuvių „skriaudų“.

Prel. Vytautas Balčiūnas

JUBILIEJINIS GIMTADIENIS VILNIUJE

Lapkričio 25 d. Lietuvos Katalikų Mokslo akademija Vilniuje Švento Kazimiero bažnyčioje sursuše prelatu Vytauto Balčiūno 85-to gimtadienio pamėnėjimą. Pradėta šv. Mišių aukma už jubiliatą. Po Mišių bažnyčios saleje vyko šio jubliejaus mėnėjimas, kurį sursuše energingoji ivairių akademijos mėnėjimų rengėja dr. Aldona Vasiliauskienė, LKMA-jos istorijos skyrčiaus pirmininkė. Ji gražiai papasakojo dr. mons. V. Balčiūno biografiją, primindama, kad jis gimė 1910 m. lapkričio 21 d., kad 1933 metais įsventintas kunigu, 1952 m. gavęs teologijos daktaro laipsnį Romos pontifikaliniam Šv. Gregorijaus universitete ir 1963 metais popiežiaus Jonas XXIII suteikė jam monsinjoro laipsnį. Ji taip pat papasakojo, kad jubiliatas dirbo kapelionu Panevėžio pradžios mokykloje, Panevėžio kalejime, Pasvalio gimnazijoje, asistentu Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakultete, dvasios vadu Kauno kunigų seminarijoje ir Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje. Kitu kalbėtoju tarpe buvo dr. Antanė Kučinskaitė, ACJ, LKMA-jos centro valdybos sekretorė, Aklių bibliotekos direktorė Jadvyga Kuolienė, dr. Algimantas Liekis ir dvi jubiliato dukterčios: Birutė Pikšienė ir Jadvyga Vaitekūnienė. Kartu su šiomis kalbėtojomis mėnėjime dalyvavo dar ir kiti jubiliato broliu vaikai.

Kalbētoju buvo ypač paminėta jubilato rūpestių Jungtinės Valstijose išleista „Krikščionis

džiamus“ to krašto vokietininkus – nacius – ginti ir siuntė net savo advokatus, kad nacius arginti nuo „lietuvių sauvalės“.

Tik Kaune teisme pamatę daugiau kaip keturiasdešimt dėžių su kaltę įrodančia medžiaga, atlyžo ir pasitenkino tik bylos eigos stebėjimu. Tuo tarpu, kai 1939 m. kovo mėnesį Ribbentropas pareikalavo Klaipėdos kraštą perduoti Vokietijai, Konvencijos signatarai visai apie ją „pamiršo“!

Nuernbergo byloje nutarus visus nacių Vokietijos įvykdytus teritorinius užgrobumus laikyti

niekiniais, Stalinui 1945 m. beliko tik paskelbti, kad Klaipėdos kraštas vėl sujungtas su Lietuva. Tačiau tuo metu teritorijoje jau nebuvo to objekto, kurio apsaugojimui rūpinosi Konvencija. Vokietininkai išnyko, o likusius vietoje lietuvininkus, daugiausia sovietiškas „Smerš“ išnaikino ar išstėmė. Uostas tvarkomas Lietuvos administracijos, o tranzitas Nemunu vyksta, vadovaujantis kitais tarpvalstybiniais susitarimais. Užtat šiandieną Klaipėdos krašto Konvencija bei jos priedeliai tėra vien istorinės praeities dokumentas, dabar neturintis jokios teisinės galios juo labiau, kad signatarai 1938 m. net nepabandė jo ginti.

gyvenime" religinių knygų serija. Josios pirmasis tomas išleistas 1967 metais. Po Vatikano II susirinkimo prelatas Baltiūnas ryžosi organizuoti šios serijos leidimą ne tik, kad užsienio lietuviai galėtų gimtąja kalba skaityti aktualią religinę literatūrą, bet pirmiausia norėdamas sukaupti tokios literatūros Lietuvai, kai ji išsilaisvins iš komunistinio ateizmo priespaudos, kuojis neabejojo nuo karo pabaigos ir žinoma, tada, kai pradėjo rūpintis tokios literatūros paruošimu ir sukupimu Lietuvai. Šios serijos pirmieji tomai buvo Vatikano II dokumentai, kuriuos į lietuvių kalbą vertė pats šios serijos leidejas prelatas Baltiūnas su A. Tamošaičiu talka. 1990 metais kelios dešimtys tūkstančių šios serijos knygų buvo išsiųsta į Lietuvos Kauno kunigų seminariją, kitoms Bažnyčios institucijoms ir bibliotekoms. Iš viso šios serijos išleista per 30 tomų, kurių keturi paskutiniai, spausdinti 1992-95 metais, yra kun. A. Rubšio išverstas ir leidimui paruoštas visas šv. Raštas. Šie keturi tomai iš viso apima 2,590 puslapių. Anksčiau leisti tomai taip pat yra labai svarbūs. Taigi ši serija parūpino Lietuvai tikrai vertingą religinį lobį. Todėl nenuostabu, kad tai Lietuvoje ypač vertinama ir šioje šventėje gražiai paminėta. Šalia šios serijos knygų prelato Baltiūno vadovaujama leidykla „Krikščionis gyvenime“ 1976 metais išleido jo paties parašytą knygą: „Šventoji Dvasia – Bažnyčios atnaujintoja“ ir 1979 metais jo išverstą šv. Liudviko-Marijos Gignon de Monteforte knygą „Marijos paslaptis“.

Aklųjų bibliotekos direktorė Jadvyga Kuolienė minėjime pasidžiaugė prelatu Baltiūnu parūpintu naujuoju Testamentu, skirtu akliems ir negalintiems skaityti. Tai yra prelatas Baltiūnas lietuviškai įkalbėtas į šešiolika juostelių (po dvi valandas kiekvienoje) ir jojo rūpeščių Amerikos leidyklos „Hosanna“ graziu albumu išleistas Naujasis Testamentas. Šio leidinio nemažas egzempliorių skaičius buvo padovanotas įvairioms Lietuvos Bažnyčios institucijoms ir bibliotekoms.

Minėjime paskutinis kalbėjo dr. Algimantas Liekis. Jis pasakaitė iš KGB archyvų atsinešto dokumento ištrauką. Tai dviejų KGB agentų, dirbusių Romoje, paruoštas dokumentas rusų kalba apie šio minėjimo solenizantą. Liekio skaitytojų ištraukoje parašyta, kad kunigas Vytautas Balčiūnas negeria, nerūkio, nelošia kortomis ir dar kelta ne, ne, ne... Toliau tame dokumente parašyta, kad Balčiūnas labai daug dirba, auklėja klierikus, išnaudodamas kiekvieną galimybę prieš Tarybų Sąjungą, kad klierikai jį gerbia. Dokumentas baigiamas išvada, kad „Vytautas Balčiūnas yra pikčiausias Tarybų Sąjungos priešinys“.

„MARIJA TEBETĒSĻA GELBĒTOJOS DARBA”

Popežiaus Jono Pauliaus II žodžiais, krikščionių pamaldumas ir Mariją yra ne paviršutiniškas tikėjimo priedelis, bet jos įtakos žmonių širdims bei Bažnyčios misijai atspindys. Per lapkričio 15 d. visuotinę audieniją popiežius sakė, jog Marijos svarbą Bažnyčios gyvenimui liudija populiariuos maldos, piligriminės kelionės ir meno kūriniai, laikantys Kristaus motiną „tauriu vilties ženklų“ visam pasauliui. „Marijoniskasis Bažnyčios aspektas sudaro nepaneigiamą krikščionių patirties elementą“, pabrėžė jis. Tai aiškiai atskleidžia būdai, kuriais ji buvo garbinama, mylima ir kuriais jai buvo meldžiamasi. Popiežiaus žodžiais, tai ne paviršutiniškas jausmas, bet tvirtas ir sąmoningas ryšys, kylantis iš tikėjimo, skatinusio praeties ir dabarties krikščionis, norinčius įžengti į bendrystę su Kristumi, kreiptis į Mariją.

Papiežius pažymėjo, jog „Sveika Marija“ išliko populiariausia krikščionių malda nuo viduramžių. Drauge jis pridūrė, kad Marijos figura įkvėpdavo tapytojus, skulptorius, muzikus ir poetus sukurti nesuskaituojamus kūrinius. Tokiose Marijai pašventose piligriminių kelionių vietovėse, kaip antai Lurdas, Fatima, Loreto, Marijai įsišūvus žmonės stebuklingai išgydavo, atsiversdavo dvasiškai. „Visa tai – aiškūs ženklai, liudijantys, kad Marija su Kristumi ir Dvasia tebetęsia savo gelbėtojos ir motinos dąrbą“, sakė popiežius.

„NAUJASIS BAŽNYČIOS PAVASARIS“

Popežius Jonas Paulius II pavadinio prieš 30 metų pasibaigusį II Vatikano susirinkimą „naujuoju Bažnyčios pavasariu“. Popežiaus žodžiais, ypač artėjant šventiesiems 2000 metams, susirinkimo rezultatus reikia vis „iš naujo skaityti“ ir iki galo įgyvendinti Bažnyčioje. Kalbedamas prieš spalio 15 d. Angelo maldą, Jonas Paulius II pridūrė, jog susirinkimas neišvengs sątų su praeitimi nutraukimo, bet, priešingai, atsižvelgė į visos bažnytinės tradicijos paveldą ir pasiūlė tikintiesiems atsakymus į laiko iššūkius. Popežius pripažino, kad Bažnyčios istorija rodo, jog visada prireikia laiko, kol susirinkimai „išskleidžia savo vaisius“.

Popiežius Jonas Paulius II taip pat pažymėjo, jog skirtingai negu ankstesniuose susirinkimuose, visuomet skirtuose atskiriems ginčytiniams teologijos arba pastoracijos klausimams, II Vatikano susirinkime Bažnyčia ir jos santykis su pasauliu buvo įvertintas pasauliniu mastu. Pastūmį tam suteikė didelis pasaulio pokyčiai; pasidarė būtina atsivieginti į krikščionių Naująją iš naujo atkleistą „laikmečio ženklų“ prasmę. Popiežius teigiamai įvertino savo pirmtaką Joną XXIII, kuris ne tik suaukė susirinkimą, bet ir suteikė jam viltį bei pasitikėdamas Dievu, neleido reikštis visokiems „nelaimės pranašams“.

Kalbētoju taip pat buvo pami-
nėta, kad jubiliasas dirbo ne tik
kaip kapelionas ir seminarijos
bei kolegijos dvasios vadas, bet
jų vedęs rekolekcijas vienuo-
nams, parapijoms ir atskiroms
grupėms Jungtinėse Valstijose,
Kanadoje, Italijoje, Vokietijoje,
Škotijoje. Australijoje ir taip pat
1991 metais išsilaivinusioje
Lietuvoje. Čia tinka priminti,
kad daugeli metų jis buvo atei-
tininku kultūrinio sąvaidų (Ken-
bunkporte kapelionu.

Č. Masaitis

Tiltas per Danges upe jungia abi Herkaus Montės gatvės dalis Klaipėdoje

Nuotr. I. ~~Filberto~~

Po Nijolės Bogutaitės Dėdiniene knygos „Šaltinėlis“ supažindinimo Lietuvos ambasadoje Vašingtone, 1995 m. gruodžio 17 d. Iš kairės: Elvyra Vodopalienė, poetė Vitalija Bogutaitė Keblienė, Ramutė Aidienė, Nijolė Bogutaitė Dėdiniene, Birutė Eidintienė ir Aldona Bačkaitienė.

NIJOLĖS BOGUTAITĖS DĖDINIENĖS „ŠALTINĖLIS“

Gruodžio 17 d., 1995 m., 2 val. p.p., Birutės Eidintienės kvietimu susirinko svečiai į Lietuvos ambasadą, Washington, DC., susipažinti su Nijolės Bogutaitės Dėdiniene knyga „Šaltinėlis“ ir pačia autore. Ši knyga, susidedanti iš 95 etudų fortepijonui lietuviškų dainų motyvais, buvo išleista Vilniuje, spaustuve „Muzika“ 1993 m.; didelio formato, 120 puslapių.

Birutė Eidintienė

Birutė Eidintienė, pati būdama pedagogė, supažindino svečius su „Šaltinėlio“ autore, muzike, pedagoge Nijolė Bogutaitė Dėdiniene, paminėdama, kad Nijolė lankėsi Lietuvoje du kartus kaip muzikė pedagogė: pirmą sykį M.K. Čiurlionio meno mokykloje, o antrą – Muzikos akademijoje, kurioje ji studentams vedė seminarus ir glaudžiai bendradarbiavo su akademijos dėstytojais. Lankydamosi pirmą sykį M.K. Čiurlionio meno mokykloje, ne tik klausėsi jaunųjų pianistų skambinimo jų egzaminų metu, bet kartu parodė ir savo paruoštus 44 etudus lietuvių dainų temomis. Tai buvo pradžia „Šaltinėlio“, kurį vėliau papildė iš viso 95 etudais.

Birutė Eidintienė taip pat paminėjo, kad, nors autorė iš Lietuvos išvyko labai maža mergaitė, tačiau jau iš prigimties ji mylėjo lietuvišką dainą ir išsižavėjo tą meilę, kurios rezultatus mes matome „Šaltinėlio“ knygoje.

Nijolė Bogutaitė Dėdiniene

Muzikė pedagogė Nijolė Bogutaitė Dėdiniene savo knygos „Šaltinėlis“ autokultūrė Lietuvos ambasadoje 1995 m. gruodžio 17 d. Nuotr. Elvyros Vodopalienės

paskyrė valandą laiko su savo knyga supažindinti. Klausytojai tapo mokiniais, o ji profesionalė mokytoja, kuri vaizdžiai, su meile ir įkvėpimu, bandė perduoti ir supažindinti su paruoštais etudais knygoje, pradedant rankų pozicijomis ir pirštų miklinimu, iki pagrindinių fortepijono skambinimo igūdžių. Visi susidomėję klausėsi nuotaikingų, melodingų ir subtilių lietuviškų dainų, kuriose buvo išvystyta mokymo technika, palaipsniui sunkėjanti. Išgirdom apie frazavimą, alberti ir ostinato bosus, ornamentiką, ritmo įvairumą ir daug kitų. Dainų melodijos, „Suktinis“, „Grazių dainelių“, „Siūlai, siūlai, susivykkit“ ir kitos, skambėjo ambasados rūmuose, priversdamos kai kuriuos klausytojus net patrepsti.

Pati autorė, kaip knygos įvadą parašyta, gimė Krakėse, Kėdainių apskrityje, talentingų Bogutaičių šeimoje. Sesuo poetė Vitalija Bogutaitė Keblienė, mamytė pedagogė, šiais metais turėjo savo tapytų paveikslų parodą Lietuvoje. Nijolė savo vaikystę praleido Hanau pabėgėlių stovykloje, kurioje pradėjo imti fortepijono pamokas pas Stepa Sodeiką ir Zenoną Nomeiką. Bogutaičių šeimai persikėlus į Ameriką, Nijolė gavo stipendiją į Peabody Preparatory School of Music Baltimorės mieste, o baigusi šią mokyklą, įstojo į Peabody konservatoriją. Pagrindinė studijų disciplina buvo fortepijono. Studijas papildė iki magistro laipsnio pedagogikoje, West Chester universitete, 1989 m. Visą savo gyvenimą Nijolė skyrė pedagogikai savo privačioje studijoje taip pat Carnegie Mellon universitete, Nazareth College of Rochester, West Chester universitete ir Community Music School.

Nijolė yra sukūrusi dainų rašytojo Jurgio Jankaus vaidinimui „Trys Juzės šeštadieniai“ ir Julijos Dantienės muzikinei pasakai „Nendrė“. Taip pat su savo mama Emilija Bogutaitė išleido knygą „Žaidimai ir rateliai vaikams“ (1984m.), o dabar Nijolė savo darbą apvainikavo knyga „Šaltinėlis“ ir, kaip M.K. Čiurlionio meno mo-

kyklos direktoriaus Aleksandro Jurgelionio paminėta, „tai daugiausia lietuvių dainų pagrindu parašytos pjesės įvairiai skambinimo technikai, įvairiems skambinimo būdams lavinti. Šie etudai tinka ir mažiems, ir dideliems pianistams“. O pagal pačią autorę Nijolę, „šis etudų rinkinys yra pedagoginis su dvejopu tikslu: techniniu – padėti mokiniams ugdyti ir įtvirtinti pagrindinius pianistinius igūdžius, ir pažintinė – supažindinti su lietuvių dainomis.

Knygos supažindinimo valandą ambasadoje prabėgo nepaprastai greitai, tačiau dar ilgai nesiskyrė Nijolės draugai ir pažįstami, dėkodami knygos autoriui ir Birutei Eidintienei už šią kultūrinę popietę ir už progą išgirsti apie knygą. Ši knyga jau dabar yra paplitusi įvairiose kraštuose ir tikim, kad ji dar bus plačiai naudojama fortepijono muzikos mokinių.

Elvyra Vodopalienė

PASIKEITIMAI „GIMTOJO KRAŠTO“ SAVAITRAŠTYJE

Išėjimoje plačiai skaitomas „Gimtojo krašto“ savaitraštis, leidžiamas Vilniuje, vėl susilaukė naujo vyr. redaktoriaus. Ligšiolinį Alvydą Praninską pakeitė Artūras Mankevičius, devynius metus dirbęs spaudos agentūroje ELTA. Šis 34 metų amžiaus vyras yra Lietuvos žurnalisto sąjungos pirmininko pavaduotojas ir Lietuvos žurnalisto sąjungos fondo pirmininkas. Studijavęs ne tik Lietuvoje, bet ir Anglijoje, Švedijoje, Norvegijoje. Moka daug kalbų: šalia lietuvių, dar rusų, anglų ir prancūzų.

Nuo Naujųjų metų savaitraštis atsisako „Dienos“ dienraščio tautos ir vėl eis nepriklausomai. Taip pat žadama grįžti į senąjį – mažesnį formatą. Savaitraštis žada ir kitų pasikeitimų, norint galimai geriau informuoti abiejose Atlanto pusėse gyvenančius tautiečius.

Laikraštis plačiai rašo ir rašys apie išėjimo lietuvių kultūrinis ar kitokius laimėjimus, jų rūpesčius bei problemas, ką rečiau daro kita, Lietuvoje leidžiama, spauda. Taigi savo žurnalistiniu profiliu „Gimtasis kraštas“ yra bene vienintelis leidinys, besistengiantis atspinti

dėti Lietuvos ir išėjimo gy-

venimą. Šio savaitraščio atstovu Amerikoje yra E. Šulaitis, 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL. Taip pat laikraštis turi atstovybes Brooklyne, Anglijoje, Kanadoje ir Australijoje. Iš viso jis yra platinamas 28 pasaulio valstybėse. „Gimtasis kraštas“ yra tiltas tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių. Toks yra šio savaitraščio šūkis.

E. Š.

LINKĖJIMAI, NORAI IR VILTYS

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Visų tautų tarpe yra tradicija palydėti senuosius metus ir naujuosius sutikti su džiaugsmo fanfara, pranašavimais ir rezoliucijomis.

Ar žinote, kad Amerikoje šiais metais gyventojai priėmė daug rezoliucijų, kurių pirmoje vietoje vyrauja numesti kūno svorį? Žinoma, rezoliucijos ir palieka rezoliucijomis, nes po trumpo laiko apie jas užmirštama.

Pažvelgus į užsienio lietuvių gyvenimą, reikia pasakyti liūdną faktą, kad nemažai mūsų tautos vyresnių gyventojų iškelia amžinybėn. Kita dalis pasitraukė į poilsį ir apleido lietuvišką gyvenimą. Dalis vyresnės kartos grįžo į Lietuvą nuolatiniams apsigyvenimui. Dėl to pasireiškė ir išėjimo kultūrinio gyvenimo susilpnėjimas.

Viltį atneš 10,000 naujų imigrantų banga iš Lietuvos į Ameriką. Jeigu jų didžioji dauguma įsijungtų į lietuvišką gyvenimą nėra abejonės, kad lietuviška veikla žymiai pagyventų.

Gerą pradžią parodė rytinėse valstijose įsisteigęs naujai atvykusių „Versmės“ organizacija, kuri artimai dirba su Amerikos Lietuvių Bendruomene. Šis bendradarbiavimas duoda vilčių ateitai, senųjų ir naujų lietuvių konsolidacijai.

Amerikos vakaruose įsisteigę naujų imigrantų organizacija, pasivadinus „Naujoji banga“. Jų čia prisikačiuojama arti 400.

Džiugus reiškiny yra, kad „Naujosios bangos“ narių tarpe yra asmenų, kurie pasiruošę bendrauti su vietos Lietuvių Bendruomenės organizacija. To-

dėl yra pagrindo tikėti, kad išėjimo lietuvišką gyvenimą bus užtikrintas ateitai.

Pažvelgus į Lietuvos politinį gyvenimą, neišpildė mūsų viltys, kad Lietuva taptų tikros demokratijos šalis. Valdant LDD partijai, krašte vyksta neteisingas gėrybių paskirstymas. Neturtingi žmonės skursta, klesint nelygybei.

Skaudu yra klausyti, kada kai kurie Lietuvos istorikai bando įrodyti, kad Sniečkus buvo tikrasis Vytauto Didžiojo ir karaliaus Mindaugo politikos vykdytojas. Seimo narys Albertynas sako, kad didžiausi kovotojai prieš okupantus buvo tarybiniai partizanai ir jų vadas Sniečkus.

Lietuvos Seimas priėmė nutarimą, kad marksizmo-leninizmo kursą absolventams būtų pripažinti aukštojo mokslo diplomai. Tuo pačiu jų mėnesinės pensijos yra nuo 1,500 iki 2,000 litų. Sąžiningas eilinis Lietuvos gyventojas turi pasitenkinti su maždaug 100 litų mėnesine pensija.

Iš kariuomenės pašalinti karo kapelionai, o mokyklose panaikintos religinio auklėjimo pamokos.

Skandalingas yra Lietuvos bankų stovis. Bankrutuoja vienas po kito indėlininkai, kurie jais pasitiki, jau prarado milijonus litų ir dolerių.

Nauji Lietuvos Seimo rinkimai turėtų įvykti šiais, 1996 metais. Tikėkime, kad bus kiti jų rezultatai, kurie daugiau padės bendrai žmonių gerovei, o ne vien tik valdantieji partijai.

Pažvelgus į pasaulinės politikos laukus, svarbiausias veiksnys yra praeitų metų pabaigoje įvykę rinkimai Rusijoje. Komunistų partija, vadovaujama Gennadij Žuganovo, laimėjo rinkimus su 22 procentais. Kokią įtaką šie komunistų laimėjimai turės ir Lietuvos LDDP politiką, dar yra per anksti spėti. Tačiau yra pagrindo manyti, kad Žuganov susiblokuos su Vladimir Žirinovskiu prieš prezidentą Boris Jelciną. Todėl, baigiant šią apžvalgą, mūsų visų naujų metų linkėjimai yra, kad tarp išėjimo ir Lietuvos įvyktų darnesnis ir glaudesnis bendradarbiavimas. O mūsų tėvynei linkime pasiekti tikrosios demo-

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. sausio mėn. 13 d.

5

Per praėjusias Kalėdas šitaip buvo papuošta Kauno miesto senoji rotušė. Papuošimai, kainavę apie 10,000 litų, juos dovanavo UAB „Kauno restauratoriai“.

Nuotr. Prano Abelkio

TURTINGIEJI PAGELBĖS AKLIESIEMS

Telšiuose keli verslininkai įkūrė tarptautinio „Lions“ klub-

kratijos, kurią gerbs visos valstybės. Tuo pačiu sumažinti skurdą eiliniams Lietuvos gyventojams ir pakelti jų gyvenimo lygį, kad jis prilygtų Vakarų valstybėms.

Lietuva turi pakankamai potencialo tai padaryti, jeigu bus noras ir ryžtas, kad visi Lietuvos gyventojai būtų lygiai traktuojami ir ūkinės gėrybės paskirstomos lygybės principu.

bo „Rakto“ grupę. Grupės narių pavardės viešai neskelbiamos, nors telšiečių nuomone – tai turtingųjų klubas. Rajono vyr. architektas ir „Rakto“ narys Algirdas Žebrauskas sakė, kad būsimos klubo tikslas – bendravimas ir labdara. I pirmąjį susitikimą, kuriame įėjimas kainavo 40 litų, telšiečiai pasikvietė alpinistą Vladą Vitkauską ir aktorį Tomą Vaisietą. Už surinktus pinigus, atskaičius vakaro organizavimo išlaidas, „Rakto“ grupės nariai pirkė garsinius šviesoforus, kurie Telšių gatvėse padės akliems ir silpnaregiams.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštent), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. **55 svarai arba 25 kg.**

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. **TRANSPAK, 2638 W. 69th St.**

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą.

4% iki \$2,000.00 — 3% virš \$2,000.00

Siunčiama suma	\$ _____
Paslaugos 4 ar 3%	\$ _____
Pristatymas į rankas	\$ _____ 12.00
VISO	\$ _____
Siuntėjas _____	Gavėjas _____
Tel. _____	Tel. _____

Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite: **Genet-Vytui Kairiams, 517 Fruitland Rd. Stoney Creek, Ont., Canada L8E 5A6 tel. 905-643-3334.**

*Pristatome Lietuvoje sudarytus maisto paketus.

*Mes galime palydėti Jūsų važiuojant į Lietuvą apsigyventi arba tik lankytis.

Dar kartą nužemintos skrydžių kainos į Lietuvą
New York — Vilnius — New York

\$500 plus tax Finnair linija

Paskutinė išskridimo data — Vasario 29 d.

VYTIS TRAVEL

40-24-235 St.
Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161
800-77-VYTIS

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

VYRIAUSYBĖ ATIDĖJO MOKESČIUS

Lapkričio 30 d. vyriausybė nutarė mokesčių į biudžetą mokėjimą nuo 1 iki 4 metų atidėti net 60-čiai stambių Lietuvos įmonių. „Respublika“ domisi, ar tikrai mokesčiai atidėti toms įmonėms, kurioms reikėtų tokios paramos. Dienraštis savo dėmesį koncentruoja į vieną įmonę – „Jonavos baldus“, kurios kontrolinis akcijų paketas priklauso korporacijai „Lietverslas“, įkurtai „Tauro“ banko prezidento Genadijaus Konopliovo.

„Jonavos baldai“ didžiąją dalį savo produkcijos ankščiau eksportuodavo į Prancūziją. Lita „prižiūrus“ prie dolerio ir smukus franko kursui dolerio atžvilgiu, įmonė patyrė didelių nuostolių. 1993 m. „Jonavos baldams“ buvo nuostolingi. Tuomet buvo pradėta dirbti su švedų firma „Ikea“. Dabar jos dėka „Jonavos baldai“ apie 80 proc. produkcijos išveža į Vakarų Europos šalis. Pasak įmonės technikos direktoriaus B. Labucko dabar bendrovėje dirbantys 360 žmonių gauna vidutinį 700-800 litų atlyginimą, o apyvarta siekia milijoną litų per mėnesį. Įmonė dar 1990 m. pavyko atnaujinti savo gamybos linijas. Tiesa, tie įrengimai pritaikyti didelė gamybai ir dabar išnaudojama tik pusė jų pajėgumų. Tačiau B. Labuckas „Respublikai“ sakė, kad įmonė turi aiškų pasiūlymą iš Vakarų šalių ir įmonės modernizavimas gali būti kredituojamas įvairiais būdais, imant kreditų. Bendra įmonės modernizavimo vertė – 8 mln. dolerių. Pagrindiniai objektai, kuriuos reikia modernizuoti – katilinė, lentpjūvė, džiovykla „Jonavos baldams“, kartu su tokiomis įmonėmis, kaip „Mažeikių nafta“. Ignalinos atominė elektrinė, Šiaulių įmonė „Nuklonas“, Vilniaus avalynės fabrikas, Vilniaus Viktorija“ mokesčių į biudžetą mokėjimas atidėtas iki 2000 metų.

„LIETUVOS ATEITIS – GŪDI IR ATSLIKUSI EUROPOS PROVINCIJA“

Taip „Lietuvos rytas“ pavadinimo pasikalbėjimą su Pramoninių konfederacijos, Jonavos „Achemos“ (buvusio „Azoto“) prezidentu Bronislovu Lubiu. Didelis pokalbis skirtas iš esmės mokesčių problemoms Lietuvoje. P.v.: „Achema“ ketina gauti 100 mln. dolerių paskolą Vakarųose naujai technikai pirkti, tačiau už tuos įrengimus į valstybės biudžetą ji turės sumokėti 18 mln. dolerių pridėtinės vertės mokesčių.

„Lietuva virsta Europos provincija. Gūžia, tamsia ir atsilikusia provincija, sako Br. Lubys. – Esu įsitikinęs, jog šalyje yra jėgų, kurios norėtų, kad jokios naujos technologijos į Lietuvą nepakliūtų ir tegu ne vienas vyriausybės narys nesaiko, kad naujos technologijos apmokestinamos tautos, medikų ar pensininkų labui. Tai yra absurdas, nes tos lėšos, kurios gaunamos apmokestinant, yra nepalyginamai mažesnės už tą ekonominę naudą, kurią duotų įdiegtos naujos. Naujos technologijos neturi būti apmokestinamos. Maža to, vyriausybė turėtų skirti kreditų joms“.

Br. Lubys taip pat kritikuoja bankininkystę Lietuvoje. Pasak jo bankininkystėje daug subjektyvumo, o pinigai to nemėgsta

ir kersija bankams. „Tarkim, aš noriu pirkti „Mercedes“ automobilį. Joks Vakarų bankininkas neskolintų pinigų „Mercedes“, jei užstatu paliekamas rusiškas „Zaporožec“, ar ne? Tačiau Lietuvoje tokių pavyzdžių apstu, bankininkai tokias paskolas išduoda, po to verčia, kad bankas yra mokus, tačiau nelikvidus. Žinoma, kas bankui iš to „Zaporožec“? Tas, kas eina paskolą „Mercedes“ pirkti, juo ir važinėja, o bankui liko surūdijęs „Zaporožec“, sako Br. Lubys.

Beje, „Achema“ turėjo reikalų ir su Vakarų banku. „Mes esame dėkingi Vakarų bankui už finansinę pagalbą privatizuojant „Achemą“, tačiau dabar su juo ne tik esame atsiskaitę, bet dar ir „imerke“ 9 mln. litų, už kuriuos, gelbėdami šį banką, pirkome jo akcijų. Jos bevertės. Tiesa, vyksta derybos, galbūt banką pavyks „reanimuoti“ paskolomis iš Vakarų. Jei ne – akcininkai pinigų neatgaus“, sako Br. Lubys. Jis mano, kad Lietuvoje jau prasidėjo bendra bankininkystės krizė. Ją sustabdyti galima tik griežta ir protinga kontrole bei Lietuvos banko apsauginėmis priemonėmis. Br. Lubys neigiamai vertina ir dviejų bankų – Litimpeks ir Akcinio inovacinio susijungimą. Ekspremjeras mano, kad tai tik pablogins bankininkystės būklę ir cituoja vieną savo pažįstamą amerikietį, kuris bankų susijungimą apibūdina taip: „Du bankai yra du ubagai su dviem teriom, kai jie susijungs, liks vienas ubagas su dviem teriom, o dvi terbas nešti sunkiau“.

„MAŽEIKIŲ NAFTA“ KONSULTUOS JAV BENDROVĖ

Bendrovės „Mažeikių nafta“ finansinė patarėja konkurso tvarka pasirinkta JAV bendrovė „Public Resources Infrastructure“. Kaip praneša agentūra BNS, konkurso laimėtojai pasiūlė naftos perdavimo įmonėi galimus lėšų šaltinius ne tik artimiausiais, bet ir tolesnėmis perspektyvomis. Maždaug per 4 mėnesius amerikiečių bendrovė pažadėjo surasti gamyklai 30 mln. dolerių paskolą apyvartinėms lėšoms, iš kurių gauta dalis pėno būtų panaudota benzino gamybai modernizuoti bei kitiems smulkesniems projektams.

Konkurso nugalėtojai pateikė ir tolesnio bendradarbiavimo schemą, pagal kurią būtų surasta dar 80 mln. dolerių ilgalaikiai paskolai. Šių lėšų reikia naftos perdavimo naujiems įrenginiams statyti. Jei projektą pavyktų įgyvendinti, Mažeikių įmonė taptų viena moderniausių pasaulyje ir gamintų labai aukštos kokybės naftos produktus.

BŪTINGĖS TERMINALO STATYBOJE

Bendrovė „Būtingės nafta“ galutinai atsiskaitė su statybininkais už pirmojo etapo paruošiamuosius terminalo statybos darbus. Firmai „Kauno žemkasys“ sumokėta 1.2 mln. litų skola. Būtingės terminalo statybvietėje tęsiasi darbai. Sumokėti skolas statybininkams bendrovė galėjo tik po to, kai Finansų ministerija pervedė 3.8 mln. litų kaip Energetikos ministerijos dalį už akcijas. Iš viso Energetikos ministerija, kuriai priklauso 51 proc. akcijų, turėjo įnešti 10.2 mln. litų įnašą.

Pasak bendrovės „Būtingės nafta“ generalinio direktoriaus Vladislavo Gedvilio, jau sumokėta ir 249,000 dolerių terminalą projektuojančiai JAV bendrovei „Fluor Daniel“. JAV EXIM bankas suteikė projektavimui 5 mln. dolerių paskolą su sąlyga, kad 15 proc. darbų vertės finansuos Lietuva.

Dabar vienas svarbiausių terminalo statybos etapų, anot V. Gedvilio, yra išrinkti penkių terminalo statybos konkursų, kuriuos paskelbė „Fluor Daniel“ nugalėtojus. Konkursai paskelbti terminalui, saugykloms, jūros dalies plūdurams statyti ir montuoti bei vamzdinams jūroje ir sausumos naftotiekiai tiesiti. Konkursuose dalyvauja apie 30 Vakarų bendrovių. Konkursą laimėtojai turi būti žinomi iki vasario 1 d. Tuomet bus pradėtos derybos su JAV EXIM banku dėl visos 80 mln. dolerių paskolos, rašo „Lietuvos rytas“.

LIETUVIŠKOS OBLIGACIJOS PARDUODAMOS UŽSIENYJE

Lietuvos vyriausybė, tarpininkaujant Londone įsikūrusiai tarptautinei finansų bendrovei „Nomura International Plc.“, pradėjo užsienyje platinti obligacijas už konvertuojamą valiutą. Pirmoji 240 mln. litų vertės emisija buvo paskelbta gruodžio 11 d. Lėšos, skirtos iš dalies padengti šalies biudžeto deficitą (numatytą, kad 1996 m. jis sieks apie 655 mln. litų) bus pervesotos Lietuvai iki gruodžio 20 d. Obligacijas vyriausybė išpirks po 2 metų, mokėdama 10 proc. metinių palūkanų. Investuotojų paieška rūpinasi „Nomura“ ekspertai.

KREDITORIAI PERKA „VAIRĄ“

Valstybinės įmonės „Šiaulių vairas“, gaminančios variklius, mopedus, velomobilus ir pan., sanavimui reikia apie 13 mln. litų. Nors vasarą paskelbus įmonės bankrotą, jos generalinis direktorius G. Mockus teigė, kad niekas nestovi su pinigų maišu prie „Šiaulių vairo“ vartų, atsirado ne vienas, norintis sanuoti, pirkti bankrutavusią įmonę su visomis jos skolomis, rašo „Respublika“. Buvo gautos 4 paraiškos: Maskvos firmos „Motovelotechnika“, „SODROS“ (socialinio draudimo valdyba), Čekijos firmos „Java“ ir Anglijos bendrovės „Mini-mokick“.

Buvo pasirinkta Maskvos bendrovė ir „SODRA“, kurio įrenginiai ir technika pritaikyti gaminti variklius mopedams, dabar išnaudoja tik dešimtadalį savo galimybių. Kreditorius susirinkime dalyvavęs Maskvos „Motovelotechnika“ atstovas teigė, kad, pradėjus tiekti produkciją į Nepriklausomų valstybių sandraugos šalis, gamyba įmonėje per artimiausius 3 metus turėtų padidėti du, tris kartus.

Beje, žmonės „Šiaulių vairo“ dirba, negaudami atlyginimo 8-9 mėnesius. Šią žiemą įmonė nešildoma. Taupant elektros energiją, dirbama naktimis, šeštadieniais ir sekmadieniais.

„ASTORIJOS“ VIEŠBUTIS PASTOLIUOSE

Vilniaus senamiestyje esantis „Astrijos“ viešbutis apkalta pastoliais. Vasario mėnesį pradėta viešbučio rekonstrukcija šią vasarą apimrė, rašo „Lietuvos rytas“ priedas „Sostinė“. Pavasarį Vilniaus savivaldybėje buvo žadama atidaryti „Astriją“ šių metų rugpjūtį 1 d. „Astrijos“ turėjo būti sukurta reto stiliaus interjeras. Rekonstrukcija įkainota 27 mln. litų.

Viešbučio akcijomis nuo 1991 m. dalijosi miesto savivaldybė ir

Norvegijos firmos, bet pastarosios nesuformavo savo įstatinio kapitalo dalies, ir norvegus pakeitė Švedijos firma „Doraberg AB“. Ši ir pradėjo „Astrijos“ remontą, tačiau po pusmečio paskelbė apie savo bankrotą. „Sostinės“ žurnalistas pavyko miestui valdyboje sužinoti, kad šiuo metu jau surastos kitos Švedijos ir Olandijos firmos, kurios norėtų pirkti akcijų. Neatmetama galimybė gauti ir Švedijos bankų paskolą, už kurią garantuotų Švedijos vyriausybės institucijos.

VAKARŲ BANKUI PROGNOZUOJAMAS BANKROTAS

Į antstolių kontorą kreipėsi 12 įmonių ir organizacijų, kurių pinigai įšaldyti Vakarų banke. Bendra finansinių pretenzijų suma Vakarų bankui sudaro per 35 mln. litų. Į Ukio teismą šiomis dienomis ketina kreiptis ir bendroji Lietuvos ir JAV įmonė „Klaipėdos nafta“, kuri iš Vakarų banko negali atgauti 32 mln. litų ir tėti Klaipėdos naftos terminalo rekonstrukcijos. Ekspertai mano, kad šis ieškinyss gali tapti banko bankroto bylos pradžia. Klaipėdos apylinkės teismo ir antstolių kontoros nutarimu, areštuotas banko turas Klaipėdoje.

KIEKVIENAM VILNIEČIUI – 10 VIŠČIUKŲ PER METUS

Vilniaus priegose, Rudaminėje įsikūrus Vilniaus paukštynas šiuo metu auginą per 800,000 viščiukų. Per 7 šių metų mėnesius paukštynas pardavė 6,175 tonas vištienos. Iš šalia esančio Juodšilių paukštyno Vilniaus paukštynas per metus nupirka du su puse milijono vienių viščiukų. Jie auginami iki 50 dienų. Paukštienos perdirbimo įmonėje ruošiamą per 30 pavadinimų produkcijos. Visos atliekos – panaudojamos. Gauti mėsos ir kaulų miltai sušeriami kaip balyminiai priedai. Paukštyno technologinė įranga atitinka pasaulinius reikalavimus.

Vilniaus paukštynas pajėgus per mėnesį išauginti ir apdoroti apie pusę milijono viščiukų. Paukštyno produkcijos pagrindiniai pirkėjai – vilniečiai. Pasak gamybos direktoriaus Jono Mickūno, per metus jie vienam vilniečiui išaugina maždaug 10 viščiukų, t.y. 16-18 kg vištienos. Paukštyno darbuotojai baiminasi, kad rudenį, kaip tai atsitiko pernai, vėl nesumažėtų vištienos paklausa. Kol kas paukštienos gamybos kainas padengia pardavimo kainos, tačiau didėja energinių išteklių kainos, vis sunkiau apsirūpinti pašarais.

1989 m. vienam Lietuvos gyventojui buvo pagaminta 12,7 kg paukštienos, o 1994 m. – tik

po 4.5 kg. Iki 2,000 m. vienam gyventojui turėtų būti gaminama per metus po 14 kg paukštienos, rašo „Diena“.

NUOSAVAS SPANGUOLYNAS

Buvęs statybininkas, Plungės rajono Nugarių kaimo ūkininkas Z. Buivydas prieš 4 metus pasodino spanguolyną. 1,000 spanguolių kerų užima hektarą žemės. Ūkininkas mano, kad visiškai sutvarkius uogyną, kasmet iš jo galima priskinti po 15 tonų spanguolių. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, šiam ūkininkui tradicinė žemdirbystė neįdomi. Netoli nuo savo sodybos Z. Buivydas dar išsiuomuoja 14 ha durpyną, kur ketina pasodinti spanguolių daigyną, o vėliau įvesti ir uogyną. Pavykus durpyną pasodinti spanguolyną, jis sukurtų nemažai darbo vietų. Ūkininkas sako esąs suinteresuotas, kad kuo daugiau žmonių imtųsi šio verslo. Vienam užauginti tiek uogų, kad jas pirtų užsieniečiai, yra per daug sunku.

Z. Buivydas išnaudoja visus energijos šaltinius. Netoli namų baigia statyti hidroelektrinę, vasarą rengiasi statyti įvairių elektrinę, o šiltnamiuose įrengs saulės kolektorius. Ūkininkas planuoja įsirengti ir nedidelę kėpyklą, kurioje keps bandeles su spanguolių įdaru. Kaip sako jis pats, „tegu augina grūdus tie, kurie daugiau nieko nesusėba. Aš tikiu ateitimi, todėl į ją viską ir investuoju“.

Rima Jakutyte

Dengiami stogai, kalimas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. Skambinti: 312-767-1929

PAVDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/MCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutapysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, susikalsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

KEPKYLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas – „catered“
- Siunčiame mūsų produktus įmonėms

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepkyklos produktai ir užkandžiai miesto centre Savaitgalį uždaryta

Nemokamas Pirkinių Sąrašas

Joseph E. Stanaitis Investment Properties
Licensed Real Estate Broker

- Acreage
- Business
- Residential
- Žemė
- Biznis
- Namai

DAYTONA BEACH
AREA
FLORIDA

Toll Free 1-800-330-5478 or 1-904-428-2412

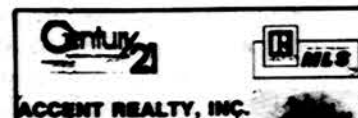
Free List of Available Buys

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-460-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-460-7006 Pager 312-308-0307

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

OLSICK & CO., INC.
1180 State Street
Lombard, Illinois 60148
„Naujosios turto pirkimo ir pardavimo“
„Chicago apylinkėse ir priemiesčiuose“
Skambinkite:
MARJA STONIKAS
Realtor e Bus. 708-257-7100
Res. 708-969-3732

IEŠKO DARBO

Moteris ieško bet kokių darbų: prie vaikų, ligonių, namų ruošoje ir pan. Gali gyventi kartu. Skambinti: 312-776-7089.

Moteris ieško darbo prie vaikų, ligonių arba namų ruošoje. Gali gyventi kartu. Kreiptis į seselę Kazimierę Salvatorę: 312-822-2288 arba 312-622-8622.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapalis ir Of. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 581-8864

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aliuminijos ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-668-2656.

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5166

WAGNER

MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 78 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
8610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 561-4111

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaide

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltul.

Kauno senamiestyje parduodamas 2 mieg. butas su patogumais, antrame aukšte. Liptineje tik 2 bt. Galimas ir abiejų butų pirkimo variantas. Bt. kaina \$30,000. Skambinti: Kaunas, 011-370-72-33-64 nuo 5 val. p.p.

Pietų Floridoje parduodamas keturių butų namas, geras ir gražiamis rajone. N. Palm Beach mieste. Dėl papildomų žinių skambinkite:
312-847-2943 arba
407-842-2217.

FOR RENT

Išnuomojamas 2 miegamų su garažu „Townhouse“, Arlington Heights. Kreiptis:
Tel. 708-590-1829

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kam. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“. Tel. 312-779-0410. Kalbėti angliskai.

HELP WANTED

Ieškau moters namų valymui. Turi turėti savo susiekimo priemonę. Susidomėjusios skambinkite: 708-584-4448.

RENATA'S DOMESTIC PLACEMENT AGENCY
Positions available: nannies, housekeepers for English speaking women.
Call: 312-286-7267

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjos, kompijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

FOR SALE

Parduoda automobilį, Mercury Topaz '86, 4 durų. Kreiptis: tel. 312-284-8408

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-0909

UNIVERSITETAS, PINIGAI IR STIPENDIJOS

Dabar jau yra laikas pradėti rūpintis kitais mokslo metais – ypač, jei jaunuoliai yra pasukę aukštesniosios mokyklos klaseje. Kai tėvai pagalvoja, kad sūnaus ar dukros mokslas gali kainuoti \$100,000, jiems net kvapą užima. Bet per daug neįsigaškite! Šioje šalyje yra gan daug pinigų, skirtų stipendijoms pradedantiems universitetui ir aukštesnio mokslo laipsnio siekiantiems studentams. Kai duodate prašymą universitetui ir prašote pagalbos (aid), reikia išsiaiškinti, kuriai iš 300,000 įvairių rūšių stipendijų jūsų vaikas tiktų ir kaip ją gauti.

Atsiminkite, kad yra labai didelės varžybos dėl tų stipendijų. Atkreipkite dėmesį į stipendijas, teikiamas studentams, kurie turi panašius į jūsų vaiko sugebėjimus. Siūloma sudaryti stipendijų „resumę“, kurioje būtų išvardinta studento-ės religija, etninė kilmė, jojos pomėgiai, gabumai griežtuosiuose moksluose, mene ar sporte ir ypatingi gabumai moksle, pvz. 4.0 pažymių vidurkis, ar SAT duomenis, siekiančius per \$4,400. Ties duomenys bus naudingi jums, nes jie primins, į ką reikia atkreipti dėmesį, kai peržiūsite stipendijų pasiūlų knygeles.

Tolimesnis žingsnis būtų surasti stipendiją, kurią jūsų jaunuolis galėtų gauti. Kai kurios jų gali būti naudojamos bet kuriam universitetui, kitos yra surištos su kokių specifinių universitetu. Pradėkite stipendijos paiešką, pirmiausia pasitarę su jūsų sūnaus/dukros vidurinės mokyklos patarėju – „guidance office“. Būtų naudinga išgityti ir „Money guide 1996: Best College Buys“ (\$4.95; telef. 800-633-9970 Money Magazine); ši knygelė turi naudingų patarimų, kaip atrasti retesnius šaltinius stipendijoms (finansinei pagalbai) gauti. Tada susipažinkite su daugybe metinių „scholarship directories“, kuriuose galite atrasti daug naudingų patarimų. Pavyzdžiui:

1. Junior Achievement (1 Education Way, Education Dept., Colorado Springs, Colo 80906). Ši pelno nesiekianti organizacija siūlo daugiau negu 20 stipendijų nuo \$1,000 iki visiško užmokesčio už mokslą, bet jie reikalauja, kad kandidatas būtų dalyvavęs jų „Junior achievement“ programoje (pravedamoje mokykloje).

2. Society of Women Engineers (120 Wall St., 11th Floor, New York, N.Y. 10005 tel. 212-509-9577). Jei jūsų dukra planuoja studijuoti inžineriją, ji gali laimėti vieną iš 18 siūlomų stipendijų, kurios yra įvairaus dydžio ir finansuojamos didžiųjų korporacijų, kaip GE ir Rockwell International. Manoma, kad geriausia informacija apie stipendijas yra knygoje „Fund Your Way Through College“.

PAREIŠKIMAS

Šiomis pranešame lietuvių visuomenės žiniui, kad Lietuvos Partizanų Globos fondas (LPGF), JAV LB Socialinės Reikalų tarybos padalinys, yra užsienio lietuvių šalpos organizacija remti ir globoti išlikusius Lietuvos partizanus.

Lietuvos Partizanų Globos fondas kategoriškai pareiškia, kad jis neturi jokių ryšių su Lietuvos valdžios institucijomis, įstatais ar skyriais. Parama yra skirstoma per Lietuvos Laisvės Kovą Sąjūdį (LLKS) jai priklausančioms ir pagalbos reikalingiems jos nariams – partizanams.

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDO VALDYBA

1996 m. sausio 10 d.
Čikaga

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PIRMIEJI METAİ

Per pirmuosius, 1995-tuosius savo veiklos metus JAV LB-nės Krašto valdyba, vadovaujant pirm. Reginai Narušienei:

sukvietė tris akivaizdinius posėdžius ir keturis telefoninius posėdžius;

surengė apylinkių suvažiavimą Washington, DC birželio mėn.;

pravedė „Pagalba Lietuvai“ konferenciją Čikagoje gegužės mėn.;

surišė ekonominę konferenciją Lemonte gegužės mėn.;

suorganizavo Visuomenių reikalų tarybos seminarą Washington Beach Calif. 92648; tel. 714-536-0445, gali gauti iki \$3,000 į metus.

Jei jūsų studentas/tė turi įvairių polinkių, sakykim, priklausyti chemijos klubui, žaidžia mokyklos futbolo (soccer) komandą, jums gal būtų verta gauti kompiuterio programą, vadina-

ma „Scholarship 101“ (Pinnacle Peak Solutions; tel. 800-762-7101). Tai padėtų jums greitai surasti pagalbą, remiantis jūsų vaiko polinkiais. Ta kompiuterio programa kainuoja \$69.95 Windows ar DOC bendrovėse ir \$99.95 MAC bendrovėse.

Skambinkite taip pat į „financial aid“ įstaigą tų universitetų, kuriais jūsų sūnus/dukra domisi, ir gausite informaciją bei prašymų formas stipendijoms, kurias jie siūlo. Pasiteiraukite ir pas savo darbdavį, unijose, profesinėse bei „fraternal“ organizacijose, kurioms priklausote. Daugelis jų teikia irgi stipendijas.

Prašant stipendijų, laikykitės trijų taisyklių:

1. Pradėkite ieškoti stipendijų, dar sūnui/dukrai esant 2-ae metuose vidurinėje mokykloje, nes stipendijų ieškojimas užima daug laiko.

2. Pažymėkite savo kalendoriuje visas datas, kada jūsų vaikas turi paduoti prašymus norimoms stipendijoms. Jei tie stipendijų prašymai turi būti išsiųsti maždaug tuo pačiu laiku, padėkite savo sūnui/dukrai juos laiku paruošti.

3. Kai jūsų vaikas gauna prašymą ar kitą kokią raštą iš „scholarship committee“, žiūrėkite, kad jis parašytų jiems padėkos laiškelį. Toks mandagumo pareiškimas gali nulemti, ar jūsų vaikas gaus stipendiją, ar jos negaus.

Mokslas Amerikoje labai brangiai kainuoja, o šiuo metu beveik mokslas gyvenimas nėra lengvas. Tačiau prie gerų norų, geriams mokiniams visada yra galimybė pasiekti aukštojo mokslo. Pradėkite anksti, sistemingai planuoti ir ieškoti įvairių finansinių šaltinių, kurių Amerikoje yra daug. Niekas jums nepasiūlys ir neatsiųs pinigų, jei patys neieškosite ir nepradysite.

Naudotasis medžiaga iš „Chicago Tribune“ (Your Money 1995.12.27).

Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė

pradėjo ruošti verslo registrą JAV pramonės, prekybos ir investicijų įmonių, veikiančių Lietuvoje;

tarpininkavo JAV verslininkams susipažinti su Lietuvos verslininkais, gaminiams ir rinkai;

pradėjo igyvendinti žodines istorijos projektą;

surišė muziką prof. Vyt. Landsbergio koncertą;

perredagavo Sutvirtinimo sakramento knygelę;

padėjo visokiais socialiniais reikalais, ne tik neseniai iš Lietuvos atvažiuojantiems bei Amerikoje gyvenantiems, vyresniems, vaikams ir invalidams;

surengė teisinius seminarus, kuriuose informuojami naujai atvykę lietuviai jiems rūpimais klausimais;

redagavo (ir teberedaguoja) Socialinės tarybos skyrių „Draugo“ laikraštį;

administravo Marquette Parko specialią apsaugą;

padėjo didelėms vargstan-

čioms šeimoms Lietuvoje;

sudarė komitetą šelpi Lietuvos partizanus;

išleido vadovėlių, lietuvių kalbos pratimų, darbo knygių bei vaikiškų knygių, įskaitant „Meškiuko Rudnosiuko“ penktąją laidą;

užrėkavo į garsiuosius pasakėles vaikams;

skelbė įvairius vaikams konkursus;

vykdė koordinuotą akciją pasiekti NATO praplėtimą ir Lietuvos saugumo garantijas;

palaikė (ir tebeilaukia) tamprius ryšius su JAV Senatu, Atstovų rūmams, Clinton administracijos Baltųjų rūmų pareigūnais ir valstybės departamento valdininkais;

išreikalavo visišką išbraukimą straipsnio, kuris būtų davęs Rusijos Federacijai veto teises dėl NATO narystės kandidatų – H.R. 7;

atnaujino, atstatė ir perorganizavo informacijos, veiklos ir greitosios reakcijos tinklus, kad turėtų tvirtos įtakos JAV politinei sistemai;

rūpinosi, kad pereitais metais Valstybės departamento išbrauktos lėšos Baltijos Taikos batalionui būtų grąžintos ir baltiečių pagalbos sąskaita;

PADĖKA

A.†A.

VLADAS DARAS

Po daug skausmų ir kančių, Viešpats Dievas pasiūkė mano mylimą Vyra Amžinam Poilsui 1995 m. gruodžio 31 d. Tegul ilsi ramybėje. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, kur buvo palaidotas 1996 m. sausio 3 d.

Nuoširdžiai padėką reiškiamės klebonui kun. J. Kuzinui už gerą ir šilumą, kurią mums suteikė. Taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems draugams, pažįstamiems ir geradariams dalyvavusiems laidojime, aukojusiems šv. Mišioms, išreikšusiems užuojautą ir padėjusiems man didžio skausmo valandoje.

Nuliūdimo liekame: žmona Danutė, dvi brolienės, sesers ir brolių vaikai bei jų šeimos Amerikoje ir Lietuvoje.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONTE 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

DRAUGAS, šėtdienis, 1996 m. sausio mėn. 13 d.

7

prisijungė prie pasaulinių žinių agentūros per „Internet“ kompiuterinius tinklus (VRT raštinė Washington);

dalyvavo V Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Vilniuje ir toliau tęsė visus pradėtus lietuvių darbus, skatinant veiklą, isijungimą ir bendradarbiavimą, palaikant glaudžius ryšius ne tik su Lietuva, bet ir su visomis kitomis apylinkėmis bei apygardomis, kitų kraštų valdybomis bei įvairiomis organizacijomis.

R. Likanderytė

Savanoris kūrėjas a.a. Mykolas Barauskas. „Drauge“ 1995.12.14 d. laidoje, 5 psl. per klaidą po jo nuotrauką (Igo Medziuko rašytas nekrologas) parašyta kita pavardė. Atsiprašome!

A.†A.

STASYS RAUČKINAS

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. sausio 11 d., 8 val. vakaro, sulaukęs 95 metų. Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Žagarės valsčiuje, Pabaliuose. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: žmona Natalija Pagonytė, dukterė Regina Labanauskienė, anūkai: Saulius, žmona Traci, Kris, žmona Samantha ir proanukė Nicole; sūnus Alfonsas, marti Vanda, anūkai: Raimas, vyras Raimis, Audrė, vyras Tomas ir Paulius; taip pat brolis Lietuvoje.

Priklausė Atsitikinčių korporacijai, Liet. Bendruomenėi, Lietuvių Fondui, krikščionių demokratų partijai.

Velionis palarvotas sekmadienį, sausio 14 d. nuo 4 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 15 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaučio mišios bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje glių prašoma aukoti savo pasirinktai labdaros organizacijai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę žmona, dukterė, sūnus, anūkai, proanukė, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvų direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

SALOMĖJA ENDRIJONIEŅĖ

Š.m. sausio 20 d. sukaks vieneri metai, kai mirė mūsų mylima Žmona, Motina ir Močiutė.

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios bus aukojamos už a.a. Salomėjos vėlė Tėvų Jėzuitų koplyčioje š.m. sausio 20 d., šėtdienį, 10 val. ryto. Po Mišių – paminklo šventinimas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti a.a. Salomėją savo maldose.

Litūdnis vyras Viktoras, vaikai Audris, Gintaras, Danutė ir anūkai Krista ir Gintariukas.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

STASYS PAČKAUSKAS

Šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. sausio mėn. 20 d. 8 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir tą pačią dieną Tėvų Marijonų koplyčioje, Chicagoje bei Tėvų Pranciškonų vienuolyne, Kennebunk Port, Maine.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Stasį savo maldose.

Nuliūdusi žmona Leokadija ir vaikai su šeimomis.

Mirus mylimai Motinai

A.†A.

MARIJAI KERELIENEI

sūnui, IPSA INTERNATIONAL, Ltd. prezidentui ir vienam iš direktorių kol. arch. ALBERTUI J. KERELIUI, jo šeimai ir artimiesiems, reiškiamės nuoširdžią užuojautą.

IPSA INTERNATIONAL, Ltd.

Mylimai Mamytai

A.†A.

MARIJAI KERELIENEI

mirus, jos dukrą RŪTĄ ir sūnus ALFONSA ir ALBERTĄ su šeimomis nuoširdžiai užjautiame.

Angelė ir Albinas Karniai
Regina ir Balys Sriubai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ar atsimenate „Meškiuką Rudnosiuoką“ ir jo išdykėliškus nuotykius miške? Juk su tuo Rudnosiuoku užaugo mūsų vaikai (o kai kurie ir mes patys „šlumpu-pumpu“ stovyklose dainuodavome), tad JAV LB Švietimo taryba skelbia gerą žinią: Vytės Nemunėlio „Meškiukas Rudnosiuokas“ šiomis dienomis išleistas penktąja laida – tokia pat gražiai V. Stančikaitės iliustruota, kaip ir ankstesnės keturios laidos. Pradžiuginkite savo vaikus, vaikaičius, galbūt ir save pačius – nostalgijos valandėlei atklydus – „Meškiuku Rudnosiuoku“, pakvieskite jį į svečius, kad neklajotų Švietimo tarybos knygnėlio lentynose. Galima užsakyti: JAV LB Švietimo taryboje, 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.

Inž. Valdas Adamkus skaitys paskaitą šį sekmadienį, sausio 14 d., 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, kur bus prisiminti ir pagerbti prieš penkerius metus – 1991 m. sausio 13 – prie Vilniaus TV bokšto tragiškai žuvę po okupantų tankais lietuvių didvyriai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ne tik salėje, bet ir specialiose pamaldose Pal. Jurgio Matulaučio bažnyčioje. Mišių pradžia 11 val. ryte.

Kalėdų švenčių proga „Lietuvos Partizanų globos fondas“ (LPGF) nuvežė į Lietuvą 5,500 dol. – pirmąją paramą iš užsienio lietuvių aukų. Pinigai paskirstyti pagal Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio (LLKS) sąrašus šio sąjūdžio nariams – partizanams.

„Žaibo“ tautinių šokių ansamblio šokėjos (iš kairės) Nijolė Gaušienė ir Regina Griškelienė, nuo vaikystės artimos draugės Čikagoje, dabar susitinka Madison, WI, kur ansamblis 1996 m. gruodžio 10 d. surengė tradicinę kūčias. Nuotr. R. Griškelio

x TRANSPAK praneša: „Seniausia akmens amžiaus lietuvių gimimo deivė buvo Laima. Ji buvo įsivaizduojama, kaip dangaus ir žemės galinčiausia, ir vyriausioji deivė“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Marie D. O'Neill, Philadelphia PA, pratęsda globos jos globojamiems dviems našlaičiams ateinantiems metams atsiuntė \$300. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

x Kristina ir Viktoras Nakai, Falls Church VA, atsiuntė \$150 ir yra nauji Lietuvos našlaičių rėmėjai. Našlaičių vardu jiems dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5859 arba (708) 425-7161.

x „Versmė“ – vienintelė radijo laida skirta Lietuvos praeičiai, kiekvieną šeštadienį 10 v.r. per WNDZ 750 AM kviečia kartu verst istorinius puslapius, klausant autentiškų įrašų bei amžinųjų prisiminimų. Sekmadieniais 10 v.r. 750 AM bangomis siūlome pabendrauti su pramogine laida „Vairu“ – žaisminga muzika, spalvingi kultūriniai pranešimai. O darbo dienomis 4 v. p.p. neužmirškite „Piko valandos“ – išsamiausio žinių iš Lietuvos šaltinio šiam krašte – per WNDZ 750 AM. Lithuanian News Radio, PO Box 1161, Oak Park, IL 60304, o red. tel. 700-386-0556.

„Sietuvos“ akautininkų ir vyr. skautų draugovės suelga penktadienį, sausio 19 d. vyks Lietuvių centre, Lemonte. Pradžią 7 val. vak. Paskaitininkė s. fil. Nijolė Maskaliūnienė. Visos narės prašomos dalyvauti.

Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Čikagos skyriaus metinis narių susirinkimas vyks sausio 21 d., sekmadienį, 12 val., Jaunimo centre. Susirinkimo metu bus skyriaus pirmininko, išdėtininko, muziejaus vedėjo ir kontrolės komiteto pranešimai, aptariama skyriaus veikla ir kiti, susirinkimo metu iškili reikalai. Kviečiami visi skyriaus nariai susirinkime dalyvauti. Skyriaus valdybos pirmininkas yra Juozas Mikulis.

Dėmesio! Š.m. liepos 6 d. Rosemont Horizon stadione įvyks Dešimtoji lietuvių tautinių šokių šventė. Nepamirškite pasižymėti šia, lietuviams labai svarbia, data savo kalendoriuose!

Štalių miesto biblioteka labai pageidauja Lietuvių Enciklopedijos. Jeigu atsirasit geradarių mūsų tarpe, Lituanistikos tyrimo ir studijų centras pasirūpins paaugotą komplektą persiųsti į Lietuvą. Praneškite tel. 312-434-4545.

Dr. ir p. A. Ciuris, Juno Beach, FL, siūsdami „Draugo“ prenumeratos mokestį, vėl pridėjo 100 dol. Malonu turėti šiuos rėmėjus savo tarpe. Esame labai dėkingi už gautą auką, linkime geros sėkmės 1996-ajam metui.

x Sugrįžk į jaunystę – Disko „96“ su Lemonto Maironio mokykla vasario 3 d. Smagus vakaras kviečia visus: 5:00 v. v. pradžia, vakarienė ir mokinių programėlė. Pažokit kartu su S. Gylis orkestru „Žiburiu“. Rezervacijos skambinkit Loretai (708) 349-7436 ir Žibutei (708) 257-0153.

x Ieškoma Adelė Glytienė arba Kazys Jankauskas, gvv. Downers Grove, IL. Atsiliepkite, skambinkite Kurienei, tel. 815-634-1012.

x TRANSPAK praneša: „Milda buvo senovės lietuvių meilės deivė, tolygi graikiui Afroditai arba romėnui Venerai“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x „PENSININKO“ žurnalą, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Mikovaitis, galima užsiprenumeruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60639, tel. 312-476-2655. Prenumerata metams: JAV-besė \$15, kitur \$25. Išleina 8 kartus per metus. Tai vertinga dovana įvairioms programoms.

x Dėmesio 1996 m. gimnazijos abiturientų tėveliai! Šaukiamas susirinkimas abiturientų pristatymo pokylio ruošiai aptarti. 1996 m. sausio mėn. 14 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (posėdžių kambaryje) 12:15 v. p.p. Laukiame visų!

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėse pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidautas. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, sausio 17 d., trečiadienį, 2 val. popiet, kalbės Standard banko viceprezidentė Rūta Staniulienė. Jos tema – finansai, taupymas ir Lietuvos bankų rūpestiai. Turėsime taip pat progos pasiklausti JAV LB Socialinių reikalų tarybos suorganizuotos Lietuvos Partizanų globos fondo pirmininko Leono Maskaliūno pranešimo ir buvusio partizano, Sibiro kalinio informaciją apie fondo veiklą. Po to, kaip jau įprasta „Seklyčioje“, valgysim bendrus pietus ir padraugausime. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, vaikams su negalia ir daugiavaikėms šeimoms: Frank Janulis \$30, Virginija Šičiūnienė \$120, Banė Kronienė \$30, dr. Romas Povilaitis ratelių stuntiniam vežti, Algis Jonynas rūbų siuntą. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tel. (708) 537-7949, (708) 541-3702. TAX ID#36-3003339.

x A.A. Prano Sidzikausko mirties proga Lietuvos Partizanų globos fondui (L.P.G. Fondui) per Aldoną Sidzikauskaitę-Kudirkienę suaukota \$555.00. Aukotojai: A. V. Dundzila, A. D. Polikaitis, A. Avizienis ir J. Izokaitis, G. Sirutienė, p.p. R. Venckai, N. L. Jarašiūnienė, p.p. Mitkai, O. Liutermosienė, G. V. Jatuliai, J. A. Venckai, A. C. Adomėnienė, B. Venckienė, p.p. V. Černiai, p. Šimkienė, O. Sumantienė, J. Rukšėnienė, V. Andrašūnienė ir D. Černius, J. Rodvenienė, S. Viskantienė, E. Dambra, I. Medziukas, D. Jakimavičienė, E. Mikalonis, L.P.G. Fondas visiems aukotojams širdingai dėkoja.

x Kelionė į Puerto Vallarta, Meksiką, kaina \$699, septynios dienos. Į kainą įskaituojama: skrydis ir viešbutis. Skambinkite: Travel Centre, Ltd., Teresai Leonasakienai, tel. 708-526-0773.

x Dėmesio! Oak Lawn, IL arti gero susisiekimo parduodamas antrame aukšte modernus 2 mieg., 2 pilnų vonių, 5 kamb. „condo“ su privačiu balkonu. Pastatė du keltuvai. Skambinkite: Lina Realty, tel. 708-447-3351 arba 312-690-5531. Teiraukitės pas Algį Liepinaitį.

x St. Petersburg'o Lietuvos Vyčių 147 kuopa, per kasininkę Mariją Gelazienę, atsiuntė \$150 – tai parama Lietuvos našlaičių ateinantiems metams. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60639.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2652. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Jei reikia įgyti vairavimo teises (IL Driver's License), kreipkitės į Ed Šumaną, tel. 1-708-246-8241. Aš padedu pensininkams.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-637-6091. Sav. Petras Bernotas.

Kalėdos Čikagos lit. mokykloje 1995 m. Programoje dalyvavo ir šie mokiniai (iš kairės): Dainius Fabianovich, Jonukas Vaicekonis, Linas Aleksiusas, Brian Jucas, Gintaras Lutz, Gabrielė Aufratė.

Nuotr. Vlado Žukausko

Čikagos lit. mokyklos mokiniai Kalėdų eglutės programoje atliko Irenos Regienės vaidinimą. Čia vaidintojų pastangas susidomėjusi stebi vaikėlio autorė.

Čikagos lit. mokyklos eglutės programos pranešėja Aurelija Balzaraitė (5 sk. mok.).

Nuotr. Vl. Žukausko

KALĖDŲ EGLUTĖ

1995 metų gruodžio 16 dieną Čikagos liuanistinė mokykla atrodė kitaip, nei per eilinius šeštadienius: didesnis judėjimas, daug įvairių kostiumų, šventiška nuotaika. Pilni koridoriai tėvų ir svečių. Laikrodžio rodo 11:30 val. r. Visi skuba į Jaunimo centro Čiurlionio galeriją. Čia visos sienos apkabintos gražiais piešiniais. Tai mokinių darbai, kurie, dail. Norai Aušrienei padedant, buvo atlikti kelių mėnesių laikotarpyje. Geresnį buvo premijuoti.

12 val. visi rinkosi į JC didžiąją salę, kad pamatytų mokyklos Kalėdų eglutės programą. Ypač gražiai papuošta scena. Ir čia Nora Aušrienė su talkininkais darbo dėdėjo. Kalbos nutilo, kai Daina Dumbrienė priėjo prie mikrofono. Ji šios programos vadovė ir režisierė. Ji pranešė, kad pasirinktas vaizdelis „Kalėdų eglutė“, kurį parašė buvusi ilgametė mokytoja Irena Regienė. Veikaliuko idėja graži, kad reikia saugoti gamtą, ne naikinti medelių, kurie puošia gamtą ir saugo mūsų sveikatą.

Čikagos lit. mokyklos eglutės: Sniego senis – Povilas Žukauskas ir Medienė – Tara Mikusytė.

Nuotr. Vlado Žukausko

x Juozas Bacevičius patarė namų apdraudą „income tax“ reikalais. Casa Blanca R.E., 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 708-403-7334.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – tel. (312) 847-7747.

Viskas įjungta į gražią pasakos formą, kurios dalyviai – visi mokyklos mokiniai. Salės dalyviai neturi progos nuobodžiauti: scenos dalyviai truputį pakalba, padainuoja, pašoka, visą laiką scena gyva, judri ir įdomi. Kalba medžiai, šoka snaigės, juda paukščiai ir gyvuliukai. Pabaigia mažiausieji, ateina vidutiniai ir pagaliau vyriausieji. Viskas kaip kaleidoskope. Neįmanoma visų suminėti, nes reikėtų pateikti visų mokinių sąrašą. Užbaigiamas vaidinimas Prakartėlės scena. Po to pasirodo mokyklos mokinių choras, kuriam vadovauja Dalė Gedvilienė. Pagiedojo keletą giesmių ir padainavo dainų. Choras gerai paruoštas, tai vadovės nuopelnas. Šokius mokė Ligija Tautkuvienė ir Nikolė Pupienė. Muzikos palyda – Andrius Utz. Daug dirbo visi mokytojai ir tėvai namuose. Ši graži šventė, tai visų nuopelnas.

Ta pačia proga buvo atsiųskinta ir su dail. Nora Aušriene, kuri išvyksta atgal į Lietuvą. Buvo įteikta gėlių ir kukli dovanelė prisiminimui. Direktorė Jūratė Dovilienė trumpai visus pasveikino su Kalėdų šventėmis ir padėkojo

x Automobilio, namų ir liugos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

už gražiai atliktą darbą. Ši kartą daugiau pasidarbavo žemesniosios mokyklos mokiniai. Aukštesniosios mokyklos mokiniai tik pašoko ir padainavo. Programą stebėjo ir veikaliuko autorė Irena Regienė.

Nors programa pasibaigė, bet niekas dar nesiskirstė, kažko laukė. Na ir sulaukė Kalėdų senelio (Z. Mikusis) su dovana. Dovanas gavo ne tik mokyklos mokiniai, bet ir salėje buvę vaikai. Salė buvo pilna tėvų ir mokyklos draugų. Mokyklos tėvų komitetas suorganizavo vaišes, kurias parūpino tėvai. Prie vaišių stalų dar buvo pabendrauta, pasidalinta įspūdžiais, pasidžiaugta gražia šventiška nuotaika. Yra naudinga nors ir retkarčiais visiems susirinkti į vieną darnią lietuvišką šeimą.

J. Placius

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą